

PYHÄNNÄN KUNTA

RAKENNUSJÄRJESTYS

2015

JOHDANTO

Tämä rakennusjärjestys on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen. Rakennusjärjestys ohjaa ja säätelee maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen sekä muiden rakentamista ohjaavien lakien ja säädösten ohella rakentamista Pyhännän kunnassa. Rakennusjärjestys koskee maankäyttö- ja rakennuslain nojalla säädettäviä asioita. Rakentamista saattaa koskea myös muu lainsäädäntö tai muut kunnalliset määräykset (esim. ympäristönsuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset).

Rakennusjärjestys on voimassa kaikilla Pyhännän kunnan alueilla. Rakennusjärjestyksen määräykset ovat asemakaavoja ja yleiskaavoja täydentäviä siten, että kaavamääräykset ovat ensisijaisia.

Soveltavan viranomaisen on noudatettava rakennusjärjestystä, poikkeaminen rakennusjärjestyksestä vaatii poikkeamispäätöksen.

Rakennusjärjestyksen tarkoituksena on ohjein, säännöin ja määräyksin opastaa rakentaja kohti tasapainoista ja viihtyisää lopputulosta ja samalla edistää hyvää ympäristökuvaa ja hyvää rakennustapaa.

Rakennusjärjestyksen tehtävä on kehittää Kunnan elinympäristön maaseutumaisuutta ja pienimittakaavaisuutta sekä viihtyisyydelle ja elinkeinotoiminnoille tärkeitä kauniita, omaleimaisia ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita maisemia. Rakennettaessa pyritään säilyttämään arvokkaita maisema- alueita, perinteistä rakennuskantaa, muodostamaan uudisrakennusten sijoittelulla perinteisen mallisia suojaisia pihapiirejä sekä huomioidaan olemassa oleva luonto.

Pyhännän kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennuskohteet ja arvokkaat maisema-alueet on esitetty liitteessä 2.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Soveltamisala ja viranomaiset

- 1.1. Soveltamisala
- 1.2. Rakennusvalvontaviranomainen
- 1.3. Rakennuspaikka ja tontti

2. Lupajärjestelmät

- 2.1 Rakentamisen luvat ja ilmoitusmenettely
- 2.2 Rakennuslupa
- 2.3 Talousrakennuksen luvan- / ilmoituksenvaraisuus
- 2.4 Piharakennelman rakentaminen
- 2.5 Toimenpiteiden luvan- /ilmoituksenvaraisuus
- 2.6 Purkamislupa
- 2.7 Maisematyölupa
- 2.8 Jätevesien käsittelylupa
- 2.9 Talousveden riittävyys

3 Rakentamisen sijoittaminen ja ympäristön huomioon ottaminen

- 3.1 Sijoittuminen /korkeusasema/perustaminen
- 3.2 Suunnittelutarvealueet MRL 16 §
- 3.3 Kulttuuriympäristö
- 3.4 Maisema ja luonnonympäristö
- 3.5 Oleva rakennuskanta
- 3.6 Ympäristön hoito ja valvonta
- 3.7 Aitaaminen
- 3.8 Piha-alue / pihamaa
- 3.9 Osoitemerkintä
- 3.10 Myynti- mainos ja tiedotuslaitteet sekä markiisit

4 Rakentaminen asemakaava-alueen ulkopuolella

4.1 Rakennuspaikka

4.2 Rakentamisen määrä

5 Rakentaminen rantavyöhykkeelle

5.1 Rakentamisen sijoittuminen ja sopeuttaminen ympäristöön ranta-alueella

5.2 Rakentamisen määrä ranta-alueella

6 Pohjavesialueille rakentaminen

7 Rakennuksen kunnossapito

8 Rakennustyön aikaiset järjestelyt

9 Jätehuolto

10 Määräysten valvonta, noudattaminen, poikkeaminen

10.1. Määräyksistä poikkeaminen

10.2 Voimaantulo määräykset

1. SOVELTAMISALA JA VIRANOMAISET

1.1. Soveltamisala

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa olevien sekä muiden maan käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi on Pyhännän kunnassa noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty (MRL 14 § 4 mom).

1.2 Rakennusvalvontaviranomainen

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen on Tekninen lautakunta. Päätösvallan siirtämisestä määrätään Pyhännän kunnan hallintosäännössä.

1.3. Rakennuspaikka ja tontti

Tontti nimikettä käytettäessä, koskee sama määrittäminen myös rakennuspaikkaa.

2. LUPAJÄRJESTELMÄT

2.1 Rakentamisen luvat ja ilmoitusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on esitetty rakentamisen ja muiden toimenpiteiden luvanvaraisuus:

- rakennuslupa 125 §
- toimenpidelupa 126 §
- rakennuksen purkamislupa 127 §
- maisematyölupa 128 §
- ilmoitusmenettelyn käyttäminen 129 §

Ilmoitusmenettelyä sovelletaan merkitykseltään ja vaikutukseltaan vähäiseen rakentamiseen talousrakennusten rakennusluvun sekä toimenpideluvan asemasta kohdan 2.5 mukaisesti.

2.2. Rakennuslupa

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennuslupaa edellytetään:

- *rakennuksen rakentamiseen*
- *sellaiseen korjaus- ja muutostyöhön, joka on verrattavissa rakennuksen rakentamiseen, rakennuksen laajentamiseen tai sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämiseen*
- *rakennuksen korjaus- ja muutostyöhön, jolla ilmeisesti voi olla vaikutusta rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin*
- *rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaiseen muuttamiseen*

Määräajan paikallaan pystytettävää rakennusta varten voidaan rakennuslupaan asettaa määräaika

Maankäyttö- ja rakennuslaki 125 §

2.3 Talousrakennuksen luvan- / ilmoituksenvaraisuus

Asemakaava-alueella ja oikeusvaikutteisella yleiskaava-alueella lupa- tai ilmoitusmenettelyn soveltamisesta määrätään ao. kaavamääräyksellä tai soveltaen tätä rakennusjärjestystä.

Olemassa olevaan asuin- tai loma-ajan rakennuksen yhteyteen rakennettaessa rantavyöhykkeellä, oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella tai asemakaava-alueella sijaitsevan kaavan mukaisen, yksikerroksisen, rakenteiltaan yksinkertaisen ja lämpöeristämättömän, tulisijattoman, kerrosalaltaan enintään 20 m² talousrakennuksen rakentamiseen sovelletaan ilmoitusmenettelyä.

Muilla alueilla sijaitsevan vastaavan kerrosalaltaan enintään 300 m² talousrakennuksen rakentamiseen sovelletaan ilmoitusmenettelyä.

Asunto- tai maanviljelystilaan kuuluvan enintään 500 m³ suuruisen liete- tai muun säiliön rakentamiseen sovelletaan ilmoitusmenettelyä.

2.4 Piharakennelman rakentaminen

Asunnon pihapiiriin saa ilman lupaa tai ilmoitusta rakennusvalvontaviranomaiselle rakentaa korkeintaan 12 m² suuruisia, enintään 3,0 m korkuisia, lämpöeristämättömiä ja puurakenteisia rakennelmia. Tällaisia rakennelmia ovat esimerkiksi grillikatos, huvimaja, puutarhavaja, polkupyöräkatos, kasvihuone, maakellari ja leikkimökki.

Pihamaan rakennelmat on rakennettava säädösten ja määräysten mukaisesti ja vähintään rakennelman korkeutta vastaavalle etäisyydelle naapurin rajasta. Rakennelmien on muotonsa ja materiaaliensa puolesta sopeuduttava ympäristöön eikä niistä saa aiheutua naapurille kohtuutonta haittaa.

Maankäyttö ja rak.laki 157 § ja 168 §, maakäyttö- ja rak.asetus 56 § ja 62 §

2.5 Toimenpiteiden luvan- / ilmoituksenvaraisuus

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n ja asetuksen 62 ja 63:n nojalla määrätään toimenpideluvan hakemisesta tai ilmoitusmenettelyn soveltamisesta kunnan osa-alueilla, seuraavasti:

- 1 Asemakaava- alue
- 2 Yleiskaava- alue
- 3 Haja- asutusalue
- 4 Pohjavesialue

TOIMENPIDELUPA HAETTAVA TL

ILMOITUS TEHTÄVÄ I

EI TOIMENPIDELUPAA EIKÄ ILMOITUSTA -

RAKENNUSLUPA R

Toimenpide:	Kunnan osa-alue			
	1	2	3	4
1) Rakennelma (rakentaminen)				
- katos >20 m ² , alle 100 m ² (valokate, markiisi tai muu rinnastettava katos tai olemassa olevan terassin tms. rakenteen kattaminen)	R	I	-	I
- kioski	TL	TL	TL	TL
- käymälä	I	-	-	TL
- esiintymislava pysyvä	I	I	-	-
- kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen tai muuttaminen	TL	TL	TL	TL

2) Yleisörakennelma (perustaminen tai rakentaminen)				
- urheilupaikka	TL	TL	I	TL
- kokoontumispaikka	I	I	I	I
- asuntovaunualue tai vastaava	I	I	I	TL
- katsomo	I	I	I	I
- yleisöteltta tai vastaava (> 100 henk. tilapäinen)	I	I	I	I
3) Liikuteltava laite				
- asuntovaunun tai -laivan tai vastaavan pitäminen paikallaan sellaista käyttöä varten, joka ei liity tavanomaiseen retkeilyyn tai veneilyyn	TL	TL	TL	TL
4) Erillislaitte (rakentaminen)				
- masto > 12 – 30 m (yli 30 m rak.lupa)	TL	TL	TL	TL
- piippu > 12 m	TL	TL	TL	TL
- varastointisäiliö > 10 m ³	TL	I	I	TL
- muistomerkki	TL	TL	TL	TL
- suurehko antenni tai lautasantenni o > 1,5 m	I	-	-	-
- tuulivoimala > 12 m –30 m	TL	TL	TL	TL
- tuulivoimala yli 30 m	R	R	R	R
-pumppaamo muuntamo tai vastaava	TL	I	I	TL
5) Vesirajalaitte (rakentaminen)				
- suurehko laituri > 5 vp tai > 10 m tai yhden veneen vaja	I	I	I	-
- muu vesirajaa muuttava tai siihen olennaisesti vaikuttava rakennelma, kanava tai allonmurtaja	TL	TL	TL	TL

6) Säilytys- tai varastointialue (järjestäminen)				
- muusta alueesta erotettu suurehko varastointi- tai pysäköintialue taikka tällaiseen alueeseen verrattava alue	TL	TL	TL	TL
7) Julkisivutoimenpide				
- rakennuksen julkisivun tai kattomuodon muuttaminen	TL	TL	TL	TL
- katteen tai sen väriytyksen muuttaminen	I	-	-	-
- ulkoverhouksen rakennusaineen tai väriytyksen muuttaminen	I	-	-	-
- katukuvaan vaikuttavan markiisin asettaminen	I	-	-	-
- ikkunajaon muuttaminen	I	-	-	-
-parveke- tai terassilasituksen rakentaminen	I	-	-	-
8) Mainostoimenpide				
- muun kuin maantielaisissa säädetyn rakennelman, tekstin tai kuvan asettaminen ulkosalle mainos- tai muussa kaupallisessa tarkoituksessa taikka ikkunaa peittävän mainoksen pysyvä tai pitkäaikainen asettaminen	I	I	-	-
9) Aitaaminen (rakentaminen)				
- rakennettuun ympäristöön liittyvä erottava kiinteä aita tai kadun reunusmuuri, korkeus alle 1,4 m	I	-	-	-

10) Ympäristökuvajärjestely				
- muut ympäristökuvaan merkittävästi ja pitkäaikaisesti vaikuttavat järjestelyt ja muutokset	TL	TL	TL	TL
11) Maalämmön rakentaminen				
- Maalämmön hyödyntämiseen tarkoitettun maalämpökaivon tai lämmönkeruuputkiston asentamiseen tarvitaan toimenpidelupa kaava-alueella ja yleiskaava-alueella sekä tärkeäksi luokitellulla pohjavesi-alueella. Muilla alueilla lupaa ei tarvita.	TL	I	-	TL

Kohdassa 1-10 tarkoitettu lupa ei ole tarpeen, jos toimenpide perustuu oikeusvaikutteiseen kaavaan, katusuunnitelmaan tai hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Ilmoitukseen on liitettävä tarpeellinen selvitys toimenpiteen laajuudesta ja laadusta. Hankkeesta on tarvittaessa esitettävä selventävät piirustukset, asemapiirros, karttaote ja naapureiden kuuleminen.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee ilmoituksen sijasta edellyttää rakennus- tai toimenpideluvan hakemista, jos se yleisen edun tai naapuriensa oikeusturvan kannalta on tarpeen.

Rakentamiseen tai muuhun toimenpiteeseen voidaan ryhtyä, jollei rakennusvalvontaviranomainen 14 päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta on edellyttänyt luvan hakemista ilmoitettuun hankkeeseen.

Ilmoitus raukeaa, ellei toimenpidettä ole aloitettu ja saatettu loppuun (3) kolmen vuoden kuluessa.

Maankäyttö- ja rak.laki 129 §

2.6 Purkamislupa

Maankäyttö- ja rakennuslaki säättävät purkamisen luvanvaraiseksi eräin poikkeuksin asemakaava-alueilla ja alueella, jolla on voimassa lain 53 § mukainen rakennuskielto, tai jos alueen yleiskaavassa niin määrätään. Jollei purkamiseen tarvita lupaa, on rakennuksen tai sen osan purkamisesta kirjallisesti ilmoitettava kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle 30 päivää ennen purkamistyöhön ryhtymistä.

Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuksen tai sen osan purkamislupahakemusta käsitellessään vaatia hakijaa toimittamaan asiantuntijan tekemän selvityksen rakennuksen historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.

Rakennusvalvontaviranomainen voi myös edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista laaditaan purkamissuunnitelma. purkamissuunnitelmassa on selvitettävä työn turvallinen järjestäminen sekä materiaalien ja rakennusosien lajittelu ja hyötykäyttö. Jos maaperän on saattanut joutua ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, suunnitelmassa on myös selvitettävä maaperän pilaantuminen. Suunnitelmasta on tarvittaessa hankittava kunnan ympäristösuojeluviranomaisen lausunto. Purkamissuunnitelmaan perustuvan purkamisen jälkeen on raportoitava rakennusvalvontaviranomaiselle purkujätteiden asianmukainen käsittely, hyödyntäminen sekä jätteiden toimituspaikat.

Purkulupahakemuksen yhteydessä on tarvittaessa esitettävä tontin käyttösuunnitelma.

Purkamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota työstä aiheutuvien kohtuuttomien melu- ja pölyhaittojen estämiseen

Maankäyttö- ja rakennuslaki 127 §, 139 §, 154 §. Maankäyttö- ja rakennusasetus 55 §, 67§

2.7 Maisematyölupa

Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava toimenpide edellyttää lupaa asemakaava-alueella, yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään, ja alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on niin määrätty, mikäli maankäyttö- ja rakennuslain 128 § 2-4 momentissa ko. toimenpidettä ei erikseen vapauteta lupamenettelystä.

Vaikutukseltaan vähäisenä maisemanmuutostyönä pidetään mm. rakennetun tontin yksittäisten puiden poistamista lahon, ylitiheyden, merkittävän varjostuksen tms. syyn takia. Lupaa vähäiseen toimenpiteeseen ei tarvita. Rakennusvalvontaviranomainen voi antaa myös suullisen luvan. Puiden kaatamisesta on kuitenkin aina tehtävä ilmoitus suullisesti tai kirjallisesti rakennusvalvontaviranomaiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §

2.8 Jätevesien käsittelylupa

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä asianmukaiset jätevesienkäsittelyä ja johtamista koskevat toteuttamissuunnitelmat.

Jätevesien käsittelyssä ensisijainen vaihtoehto on aina **liittyminen yleiseen viemäriin**.

Mikäli tämä ei ole mahdollista, on noudatettava seuraavia periaatteita:

1. Jätevesiasetusta ja siinä annettuja ohjeita
2. Jätevesien purkukohta tulee osoittaa toteuttamissuunnitelmissa, jotta purkukohdan rajanaapureiden kuuleminen käsittelyluvan yhteydessä on mahdollista.
3. Tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla **jätevesien maahan imeyttäminen on kielletty**. Jätevedet on ensisijaisesti johdettava asianmukaiseen käsittelyyn pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli tämä ei käytännössä ole mahdollista, voidaan olemassa olevan asutuksen jätevedet käsitellä pohjaveden puhtautta vaarantamattomalla tavalla paikalla ja johtaa tämän jälkeen pohjavesialueen ulkopuolelle. Jätevesien kokoaminen tiiviiseen jätevesiensäiliöön (umpisäiliö) tulee kysymykseen vain erityistapauksissa, esimerkiksi kun alueelle lähiaikana rakennetaan viemäriverkosto (ongelmana säiliön nopea täyttyminen).
4. Vesistöjen rantavyöhykkeellä jätevedet voidaan käsitellä paikalla (3-osastoinen saostuskaivo + maasuodatin tai tehdasvalmisteinen pienpuhdistamo + johtaminen maaperään). **Puhdistettujakaan jätevesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön.**
5. 2. ja 3. kohdassa mainittujen alueiden ulkopuolella jätevedet voidaan maaperä- ja pohjavesi- sekä muiden ympäristöolosuhteiden salliessa johtaa maaperään (3- osastoinen saostuskaivo + maahanimetytys). Ellei menetelmää voida maaperä- tai pohjavesiolosuhteista johtuen toteuttaa, tulee jätevedet käsitellä maasuodattimella tai pienpuhdistamolla, mistä ne johdetaan avo-ojaan.

2.9 Talousveden riittävyys

Pysyvää / vakituista asutusta varten tulee olla riittävästi laadultaan soveltuvaa talousvettä

3. RAKENTAMISEN SJOITTUMINEN JA YMPÄRISTÖN HUOMIOON OTTAMINEN

3.1 Sijoittaminen / korkeusasema / perustaminen

Rakennuksen etäisyydestä toisen maasta tai rakennuksesta on säädetty maankäyttö- ja rakennusasetuksen 57 §:ssä, jonka mukaan rakennuksen etäisyyden rakennuspaikan rajasta tulee olla vähintään 5 metriä ja rakennuksen etäisyyden toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla olevasta rakennuksesta vähintään 10 metriä

Asemakaava-alueella vastaavat etäisyydet ovat 4 m ja 8 m, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin sallia, että rakennus rakennetaan lähemmäksi rajaa tai rajaan kiinni jos rajanaapuri antaa siihen kirjallisella suostumuksen. (MRA 57 § 3 mom.)

Palovaarallista rakennusta (savusauna) ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi omaa rakennusta ja toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. Rakennuksen etäisyyden maantien keskiviivasta tulee maantielain mukaan olla 20 m ja yksityistiestä vastaavasti 12 m. Meluhaittojen torjumiseksi asuinrakennuksen etäisyyden tulisi olla valtatie keskiviivasta vähintään 100 m ja kantatien keskiviivasta vähintään 50 m. (MRA 57 § 2 mom.)

Rakennuksen korkeusasema on määriteltävä ympäröivän maasto-olosuhteiden mukaan siten, että riittävät laskut rakennuksen viereltä mahdollistuvat rakennuksesta poispäin. Lattiatason tulee yleensä olla vähintään 40 cm valmista ympäröivää maanpintaa ylempänä. Vesistöjen rannalla rakennuksen korko tulee olla vähint. 1.0 m ylimmän havaitun vesipinnan tason yläpuolella.

Rakennusmääräyskokoelma RAKMK C 2

Uudisrakennuspaikalle on rakennuttajan tarvittaessa tehtävä MRA:n 49 § mukainen selvitys rakennuspaikan perustamis- ja pohjaolosuhteista sekä terveellisyydestä.

MRL 135 § ja MRA 75 §

3.2 Suunnittelutarvealueet MRL 16 §

Tämä rakennusjärjestys ei sisällä asemakaava- tai yleiskaava-alueiden tai ranta-alueiden ulkopuolisia suunnittelutarvealueita.

Suunnittelutarpeesta ranta-alueella säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:ssä. Ranta-alueella poikkeamisluvan myöntää Pohjois- Pohjanmaan Ely-keskus.

Tämä rakennusjärjestys sisältää kuitenkin 3 jokivarsialuetta, jotka vapautetaan ranta-alueen suunnittelutarpeesta 6 vuoden ajaksi kerrallaan rakennusjärjestyksen hyväksymisestä, ja joiden rakentamisesta päättää vapautuksen voimassaoloaikana Pyhännän kunta. Suunnittelutarpeesta vapautettavien ranta-alueiden (liite 3) rakentamisessa tulee kuitenkin huomioida alueille tehdyt ympäristöselvitykset (liitteet 4 ja 5). Ranta-alueen suunnittelutarpeesta vapautetut alueet sijoittuvat Pyhännänjokivarteen ja Siikajokivarteen Tavastkegän kylän luoteis- ja kaakkoispuolille.

3.3 Kulttuuriympäristö

Pyhännän kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennuskohteet ja arvokkaat kulttuurimaisema-alueet on esitetty rakennusjärjestyksen liitteessä 2.

Kulttuurihistoriallisten alueiden arvo voi perustua historiallisiin, rakennushistoriallisiin tai maisemallisiin syihin. Alueen säilymisen kannalta tarpeelliset muutokset ovat mahdollisia. Vanhan rakennuskannan ja kulttuurimaiseman säilymiseen kaavoituksessa ja täydennysrakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Arvokkailla kulttuurimaisema-alueilla rakentaminen tulee ensisijaisesti sijoittaa maisemallisesti sopiville reuna-alueille kuten metsän laitaan tai olevan rakentamisen yhteyteen.

3.4 Maisema ja luonnonympäristö

Rakennusten sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy.

Maisemallisesti merkittäville peltoalueille ei tulisi sijoittaa avointa maisematilaa merkittävästi muuttavaa rakentamista.

Arvokkailla maisema-alueilla rakentaminen tulee ensisijaisesti sijoittaa maisemallisesti sopiville reuna-alueille kuten metsän laitaan tai olevan rakentamisen yhteyteen. Pyhännän arvokkaat maisema-alueet on esitetty rakennusjärjestyksen liitteessä 2.

Rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä rakennuspaikan luonnonmukaisuus sekä säästettävä arvokkaita kasvillisuuden reunavyöhykkeitä, luonnon merkittäviä kauneusarvoja ja erikoisia luonnonesiintymiä kuten siirtolohkareita, kauniita yksittäispuita, jne.

Rakennettaessa avoimeen maastoon tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennuksen korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja värikyseen.

Rakennuspaikka tulee tarvittaessa sopivin istutuksin liittää ympäröivään maisemaan.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

3.5 Oleva rakennuskanta

Rakennettaessa olevien rakennusten yhteyteen on rakentamisen sovelluttava noudatettuun rakennustapaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värikyksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuspaikalla rakennusten tulee muodostaa ympäristökuvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus.

Rakennuksen, rakennusosien ja tekniikan tulee olla tarkoitustaan vastaavia, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa. Rakentamisessa tulee ottaa huomioon koko rakennuksen elinkaari ja että materiaalit ovat terveellisiä ja turvallisia.

3.6 Ympäristön hoito ja valvonta

Ympäristön hoito

Ympäristöön olennaisesti vaikuttavien ulkovarastojen, kompostointi- tai jätesäiliöiden tai -katosten ympärille on tarvittaessa istutettava näkösuoja tai rakennettava aita.

Ympäristön valvonta

Kunnan tekninen lautakunta suorittaa maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua ympäristön hoidon valvontaa mm. pitämällä tarvittaessa katselmuksia päättäminään ajankohtina. Katselmuksista ja niiden ajankohdista ilmoitetaan etukäteen.

3.7 Aitaaminen

Aidan tulee materiaaleiltaan, korkeudeltaan ja muulta ulkoasultaan soveltua ympäristöön.

Katua tai muuta yleistä aluetta vastassa oleva kiinteä aita on tehtävä kokonaan tontin tai rakennuspaikan puolelle. Aita on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu haittaa liikenteelle.

Aidan, joka ei ole naapuritontin tai -rakennuspaikan rajalla tekee ja pitää kunnossa tontin tai rakennuspaikan haltija.

Tonttien tai rakennuspaikkojen välisen aidan tekemiseen ja kunnossapitämiseen ovat kummankin tontin tai rakennuspaikan haltijat velvolliset osallistumaan puoleksi kumpikin, jollei velvollisuuden muunlaiseen jakamiseen ole erityistä syytä. Mikäli asiasta ei sovita, siitä päättää rakennusvalvontaviranomainen.

Tontille tai rakennuspaikalle rakennettava aita, ellei sitä sijoiteta rajalle, tulee sijoittaa siten, että se on piha-alueiden järjestelyjen kannalta tarkoituksenmukainen ja huollettavissa.

Maankäyttö- ja rakennusasetus 82 §

3.8 Piha-alue / pihamaa

Rakennuspaikan kuivana pito

Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä sade- ja sulamisveden eli hulevesien hallinnasta. Hulevesiä koskevia erityisiä säännöksiä tulee noudattaa (Maankäyttö- ja rakennuslaki, luku 13a).

Rakennuspaikka tulee salaojittaa riittävään syvyyteen. Hulevesien haitaton johtaminen on järjestettävä. Tontti on muotoiltava siten, etteivät tontin sade- ja pintavedet johdu naapuritontin puolelle tai valu suoraan kadulle. Hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin.

Ensisijaisesti hulevedet on imeytettävä omalla tontilla. Mikäli hulevesiä ei ole mahdollista imeyttää tontilla, ne on johdettava yleiseen sadevesiviemäriin, hidastuskaivon tai sitä vastaavan rakenteen kautta avo-ojajärjestelmään tai haittaa aiheuttamatta ympäröivään maastoon. Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa kiinteistöjä suunnittelemaan ja toteuttamaan yhteisen hulevesijärjestelyn, mikäli se alueen vesiolosuhteiden takia on välttämätön.”

Pihamaan korkeusasema

Pihamaan korkeusaseman tulee sopeutua ympäristön korkeusasemiin.

Uudis- ja lisärakentamisen yhteydessä pihamaa tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei rakentamisella lisätä pinta- ja sadevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.

Liikennejärjestelyt

Liittymässä katuun tai tiehen, sekä rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus.

Maanalaiset johdot ja rakenteet

Rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä käytössä olevat maanalaiset johdot ja rakenteet on suunnittelun yhteydessä selvítettävä.

3.9 Osoitemerkintä

Milloin rakennus ei ulotu katuun, muuhun liikenneväylään tai tontin sisäiseen liikennealueeseen taikka sen välittömään läheisyyteen, osoitenumero tai sen osoittava ohjaus on sijoitettava kiinteistölle johtavan ajoväylän alkupäähän.

Kulmatalon osoitenumerointi on kiinnitettävä kummankin kadun tai liikenneväylän puolelle.

Asemakaava-alueella osoitenumerot ja -kirjaimet on tarvittaessa valaistava.

Osoitenumeroinnin on oltava toteutettuna viimeistään rakennuksen käyttöönottotarkastuksessa.

Osoitumeron määrää rakennustarkastaja.

3.10 Myynti- mainos- ja tiedotuslaitteet sekä markiisit

Myynti-, tiedotus-, mainos- ja muuta sellaista laitetta sekä ikkuna- ja ovimarkiisia, terassin aurinko- tai sadesuojaa tai muuta vastaavaa laitetta tontille sijoitettaessa on noudatettava seuraavaa:

- *rakennukseen kiinnitettävä laite saa ulottua 1 metrin tontin rajan yli kaavatiealueelle tai muulle yleiselle alueelle siten, että maanpinnan ja laitteen alapinnan välillä on oltava vähintään 3,5 metriä vapaata tilaa jalkakäytävän kohdalla ja 4,5 metriä ajoradan kohdalla ja sitä 0,5 metriä leveämmällä alueella*
- *laite on kiinnitettävä tukevasti eikä saa haitata kaavatien tai yleisen alueen käyttöä, hoitoa tai kunnossapitoa*
- *laitteen muodon ja rakenteen on ulkoasultaan sopeuduttava muihin läheisiin mainoslaitteisiin, rakennukseen ja ympäristöön*
- *laite on pidettävä kunnossa ja rikkoutunut laite on korjattava tai poistettava välittömästi.*

- milloin ikkuna – tai ovimarkiisi taikka terassin aurinko- tai sadesuoja on helposti nostettava, markiisi saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai yleiselle alueelle enintään 2,0 metriä. markiisin alimman kohdan ja maanpinnan välillä on oltava vähintään 2,4 metriä vapaata tilaa jalkakäytävän kohdalla ja 4,5 metriä ajoradan kohdalla

Maankäyttö- ja rak.asetus 62 § RakMK F2, maantielaki 52 §

4. RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA

4.1 Rakennuspaikka

Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:ssä, tämän rakennusjärjestyksen rakennuspaikan on oltava pinta- alaltaan vähintään:

Ranta-alueet: 2000 m² (ks. kohta 5.2 Rakentamisen määrä ranta-alueella)

Alueet 2 ja 3 Haja- asutusalueet ja yleiskaava-alueet: 3000 m².

Jos kiinteistö liitetään yleiseen viemäriverkoston, on rakennuspaikan oltava edellä mainitusta poiketen vähintään 2000 m².

Uudestaan rakentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen saadaan suorittaa sen estämättä mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, jos rakennuspaikka pysyy samana.

Tämän pykälän määräyksiä ei sovelleta alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten.

4.2 Rakentamisen määrä

Haja-asutus alueella rakennuspaikalle saa rakentaa:

- enintään kaksi yksiasuntoista enintään kaksikerroksista asuinrakennusta.

Yleiskaava-alueella rakennuspaikalle saa rakentaa:

- enintään yhden kaksiasuntoisen enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen.

Rakennuspaikalle saa lisäksi rakentaa sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on rakennusten tai asuntojen lukumäärästä määrätty, rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan maatilatalouskeskuksen yhteyteen siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

5. RAKENTAMINEN RANTAVYÖHYYKKEELLE

5.1 Rakentamisen sijoittuminen ja sopeuttaminen ympäristöön ranta-alueella

Rakentaminen ranta-alueelle edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain 72§:n mukaisesti aina vähintään oikeusvaikutteista osayleiskaavaa. MRL 171 § nojalla alueellinen ELY-keskus voi myöntää tästä säädöksestä poikkeusluvan. Olemassa olevan asuinrakennuksen tai vapaa-ajan vietto rakennuksen yhteyteen on kuitenkin mahdollista rakentaa talousrakennus ilman poikkeamislupaa.

Rantavyöhyke tarkoittaa sellaista rannan osaa, jolle sijoittuvalla rakentamisella on välittömiä vaikutuksia vesistöön sekä rantaluontoon ja maisemaan. Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat alueen kasvillisuus, maisema, maasto ja muut luonnonolosuhteet. Olosuhteista riippuen rantavyöhykkeen leveys on 50–200 metriä.

MRL 72 §:ssä tarkoitetun ranta-alueen määritelmä:

Ranta-alue on rantavyöhykettä leveämpi rannan osa, jolla rannassa oleva tai rantaan tukeutuva loma-asutus vaatii järjestämistä. Olemassa olevan asutuksen lisäksi ranta-alueen suunnittelutarve voi syntyä odotettavissa olevan rakentamisen vuoksi. Ranta-alue ulottuu rantaviivasta sisämaahan päin niin pitkälle kuin asutus vaikuttaa vesistöön. Ranta-alueen leveys on usein arvioitu noin 200 metriksi, mutta maisemasta ja muista olosuhteista riippuen se voi olla leveämpikin. Suunnittelutarve koskee myös sellaisia rantavyöhykkeellä tai ranta-alueella sijaitsevia rakennuspaikkoja, joilla ei ole omaa rantaa.

Rakennuksen etäisyyden rantaviivasta ja sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy. Muun kuin saunarakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee kuitenkin, mikäli edellä olevasta vaatimuksesta ei muuta johdu, olla vähintään 20 metriä ja asunnon alimman lattiatason vähintään 1 metri huipputulva korkeutta korkeammalla. Huipputulvarajan määrityksen oikeellisuudesta vastaa rakennuttaja.

Saunarakennuksen, jonka pohjapinta-ala on enintään 25 m², saa rakentaa edellä mainittua metrimäärää lähemmäksi rantaviivaa. Sen etäisyyden edellä mainitulla tavalla laskettavasta rantaviivasta tulee olla kuitenkin vähintään 10 metriä.

5.2 Rakentamisen määrä ranta-alueella

Pysyvän asunnon rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa rakennuspaikalla olla 10 % rakennuspaikan pinta-alasta, mutta kuitenkin enintään 500 kem². Vapaa-ajan asunnon rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on 150 m², tontin pinta- alan tulee olla vähintään 2000 m² ja rantaviivan pituus vähintään 40 m.

6. POHJAVESIALUEILLE RAKENTAMINEN

Tärkeillä ja muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla öljy- ja polttoaine- säiliöt sekä muiden pohjaveden puhtautta vaarantavien aineiden säiliöt ja varastot tulee sijoittaa maan päälle ja varustaa katollisella suoja-altaalla. Em. pohjavesialueilla ei sallita sellaista uutta teollista tai muuta siihen verrattavaa toimintaa, joka valmistaa, varastoi tai käyttää toiminnassaan pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai muita aineita.

7. RAKENNUKSEN KUNNOSSAPITO

Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon kunkin rakennuksen ominaispiirteet, eikä korjaaminen saa ilman erityisiä perusteita johtaa tyyllillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen.

8. RAKENNUSTYÖN AIKAISET JÄRJESTELYT

Maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat tulee suojata työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, rakentajaa laatimaan tarvittavan suojaussuunnitelman.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee tiedottaa tulevasta rakentamisesta pystyttämällä rakennustyömaalle työmaataulu tai –kyltti, jos rakentaminen aiheuttaa pysyvän ja olennaisen muutoksen ympäristössä.

Työmaatauluista tai –kyltistä tulee ilmetä vähintään rakennuksen tai kohteen käyttötarkoitus ja laajuus, kohteen valmistumisajankohta ja rakennushankkeesta vastaavan yhteystiedot.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 133 §, Maankäyttö- ja rakennusasetus 65 §

9. JÄTEHUOLTO

Rakentamisessa on noudatettava jätelakia ja – asetusta sekä niihin verrattavissa valtioneuvoston päätöksiä. Rakentamisen aikana on noudatettava Jokilaaksojen jätelautakunnan antamia jätehuoltomääräyksiä ja rakennusjätteelle annettuja lajitteluohjeita. Lisäksi on noudatettava valtioneuvoston päätöstä rakennusjätteistä (295/97). Purkamisen yhteydessä on noudatettava lajitteluohjeita.

Purkamissuunnitelmaan perustuvan purkamisen jälkeen on raportoitava rakennusvalvontaviranomaiselle purkujätteiden asianmukainen käsittely, hyödyntäminen sekä jätteiden toimituspaikat.

Kompostit on sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, etteivät haittaeläimet pääse niihin ja ettei siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Puutarhajätteet on kompostoitavat kehikossa tai säiliössä.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 157 §, Maankäyttö- ja rakennusasetus 56 §, Valtioneuvoston päätös 295/97, Jätehuoltomääräykset

10. MÄÄRÄYSTEN VALVONTA, NOUDATTAMINEN, POIKKEAMINEN

10.1 MÄÄRÄYKSISTÄ POIKKEAMINEN

Rakennusjärjestyksen määräyksistä voidaan poiketa maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n poikkeamisvallan ja 175 §:n vähäistä poikkeamista rakennusluvan yhteydessä koskevan poikkeamisvallan nojalla.

Tekninen lautakunta voi poiketa tämän rakennusjärjestyksen määräyksestä, jollei se merkitse määräyksen tavoitteen olennaista syrjäyttämistä, eikä vaikeuta kaavan laatimista ja toteuttamista

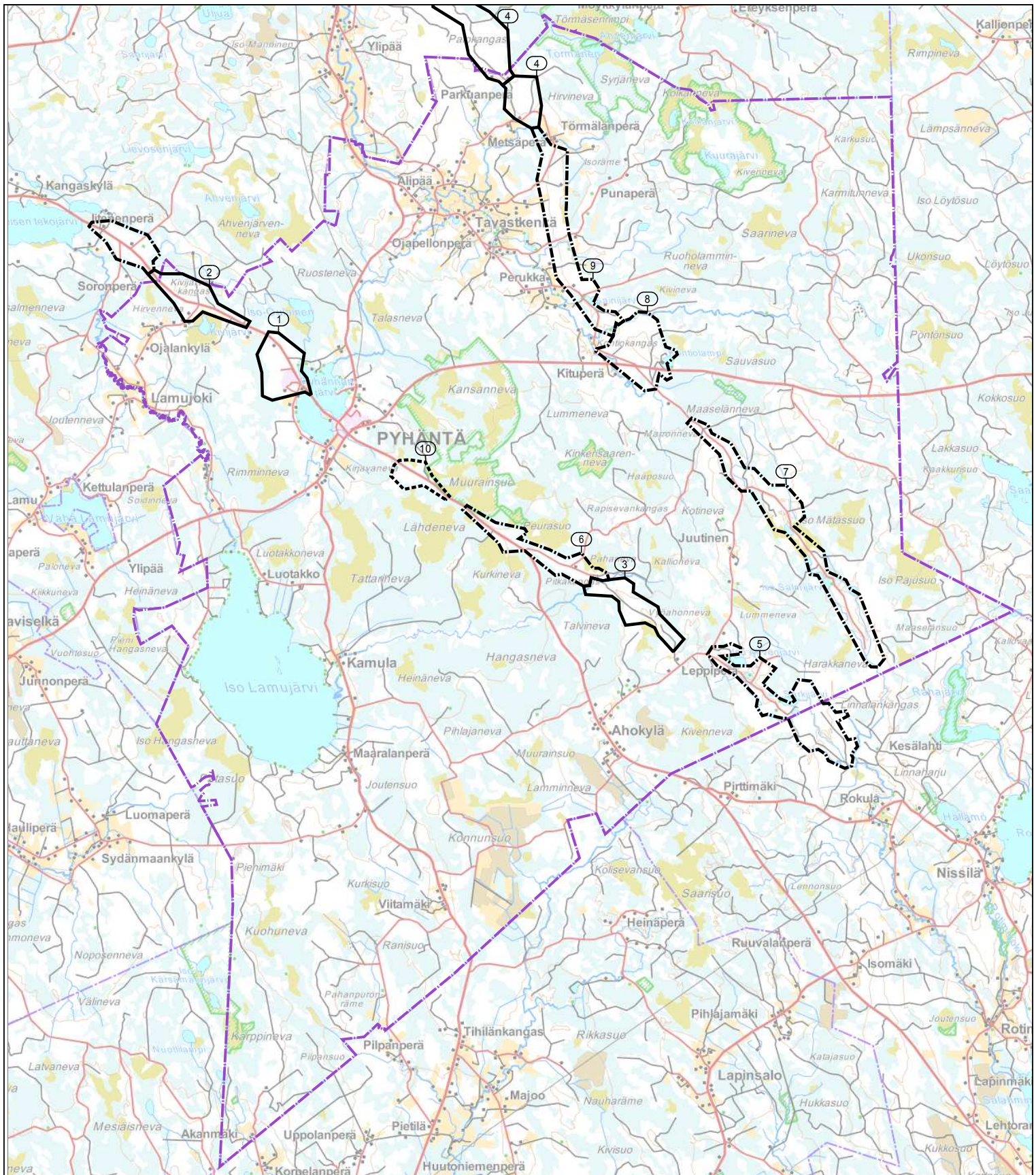
10.2 VOIMAANTULO MÄÄRÄYKSET

Tämän Pyhännän kunnan rakennusjärjestyksen on kunnanvaltuusto hyväksynyt _____.____._____ § _____ ja tulee voimaan _____.____._____ alkaen

pöytäkirjanpitäjä

LIITTEET

- Liite 1 Pyhännän pohjavesialueet
- Liite 2 Pyhännän kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennuskohteet ja arvokkaat maisema-alueet
- Liite 3 Rantojen suunnittelutarpeesta vapautettavat alueet (3 kpl)
- Liite 4 Jokivarsien luontoselvitykset (raportti ja kartat) 14.11.2014
- Liite 5 Jokivarsien ympäristöselvitykset: luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet (raportti, kartat ja merkintöjen selitykset) 26.3.2015

PYHÄNNÄN POHJAVESIALUEET

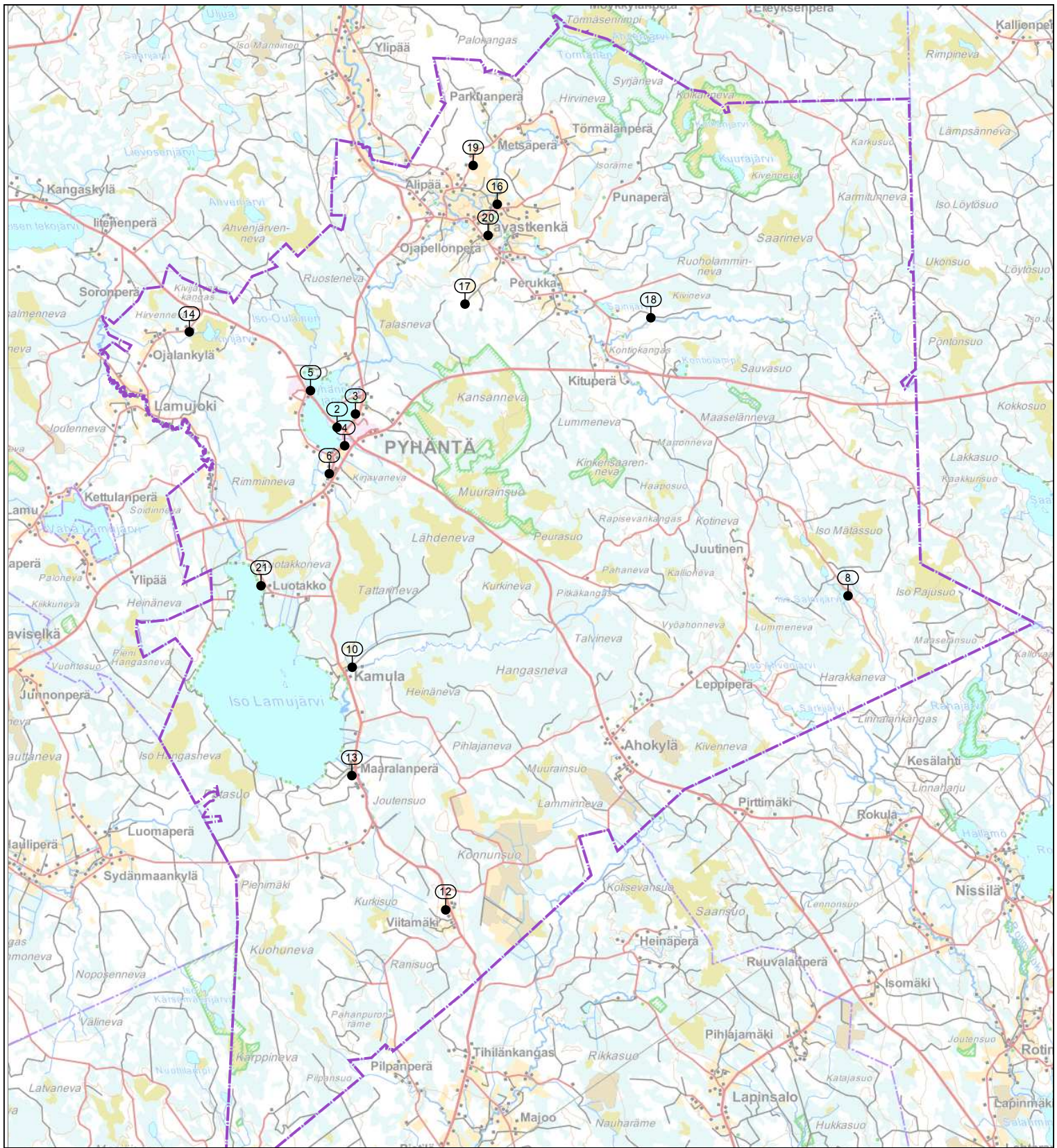
Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue
(1. luokan pohjavesialue)
1. Leiviskänkangas
2. Kivijärvenkangas
3. Kokkomäki
4. Palokangas

Muu pohjavesialue
(3. luokan pohjavesialue)
10. Siitankaarto

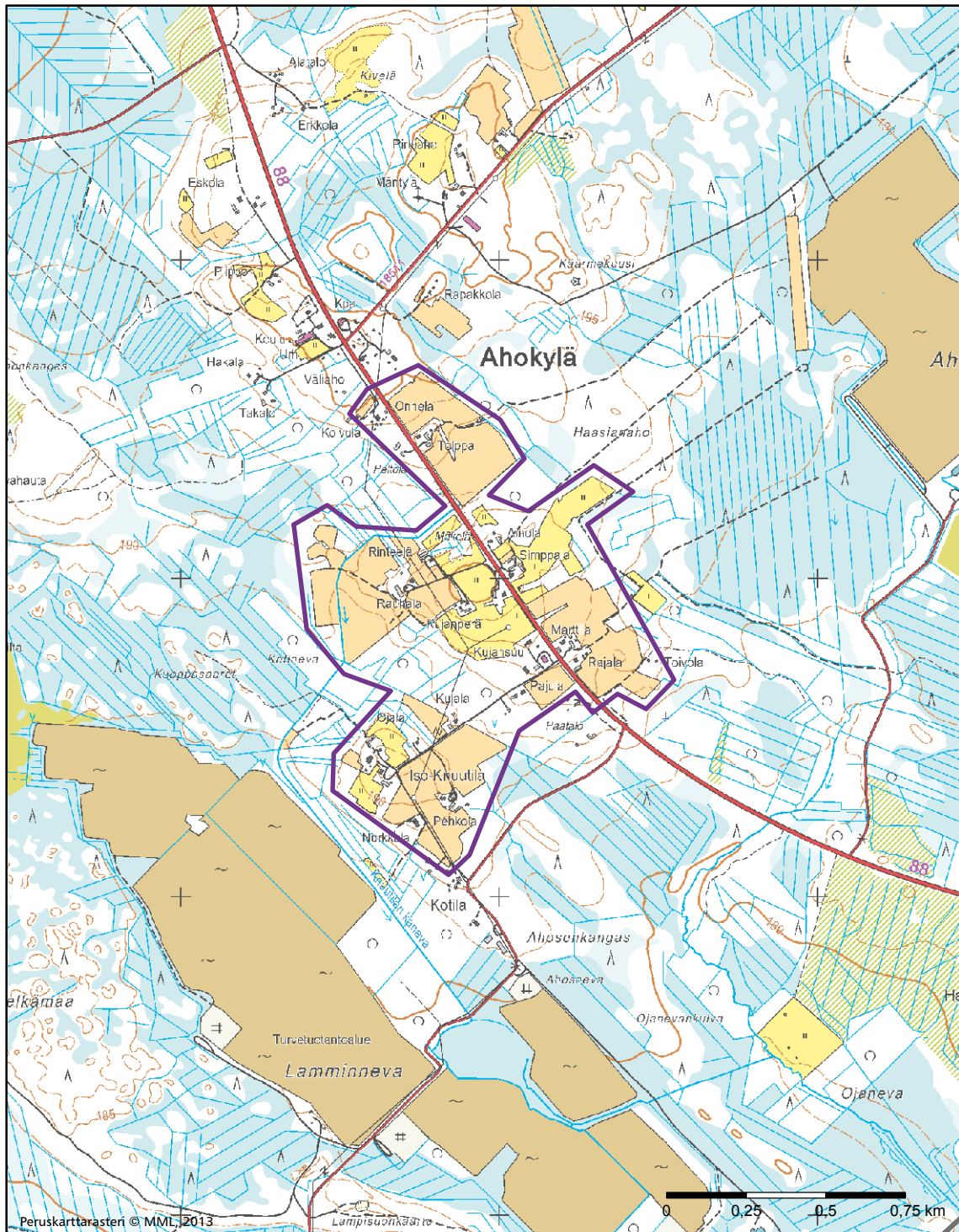

Vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue
(2. luokan pohjavesialue)
5. Valkeiskangas
6. Pitkäkangas
7. Vörssinvaara-Järvienkangas
8. Kontiokangas
9. Palokankaat

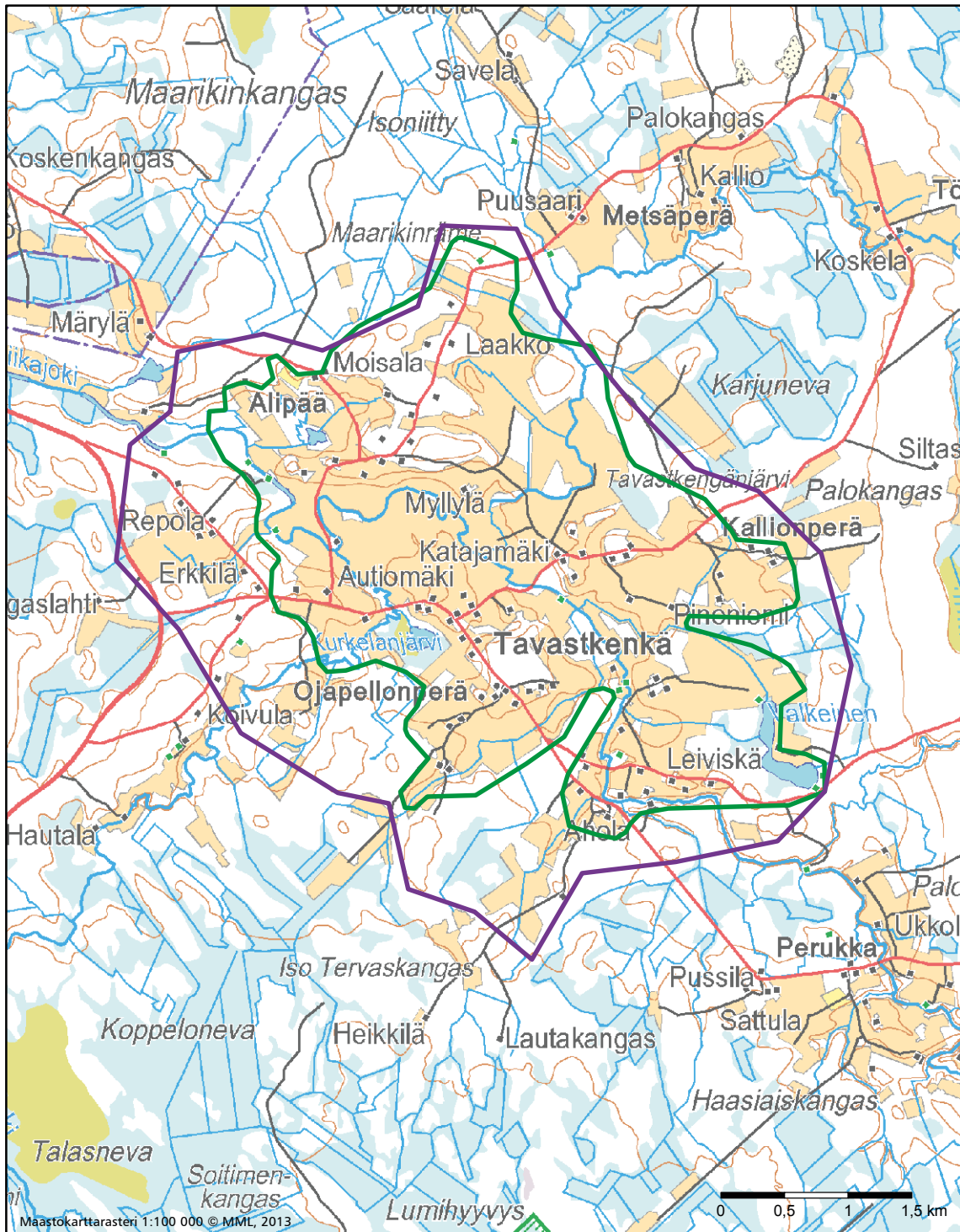
PYHÄNNÄN KULTTUURIHISTORIALLISESTI MERKITTÄVÄT RAKENNUSKOHTEET (RKY 1993)

- Kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennuskohteet (RKY 1993, Seutukaavaliitto)
2. Pyhännän kirkko (vk)
 3. Kotiseutumuseo, Pyhanta kk
 4. Malmi, Pyhanta kk
 5. Leiviskä, Pyhanta kk
 6. Väilä, Pyhanta kk
 8. Salmijärven tukkikämpä
 10. Haaraniemi, Kamulankylä
 12. Konola, Viitamäki
 13. Maaralan koulu, Maaralanperä
 14. Sammal, Ojalankylä
 16. Katajamäki, Tavastkenkä
 17. Heikkilä, Tavastkenkä
 18. Koistilan talo ja puromylly, Tavastkenkä
 19. Tervola, Tavastkenkä
 20. Heiskalan kangasriihi, Tavastkenkä
 21. Korpelainen, Iso Lamujärvi

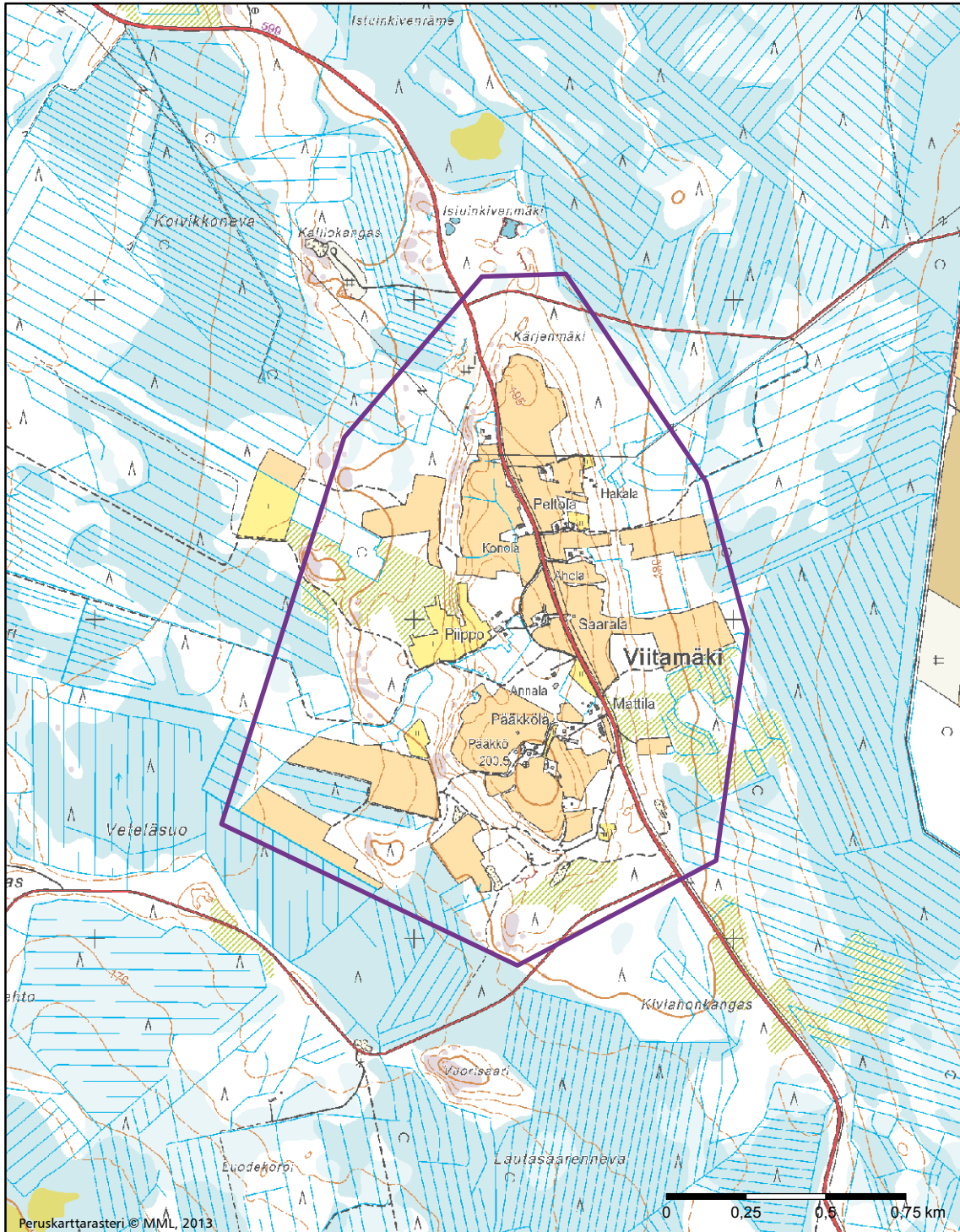
Ahokylän kulttuurimaisema

- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, päivitysinventointi 2014
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Pohjois-Pohjanmaan liitto 1997

Tavastkengän kulttuurimaisema

- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, päivitysinventointi 2014
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Pohjois-Pohjanmaan liitto 1997

Viitamäen kulttuurimaisema

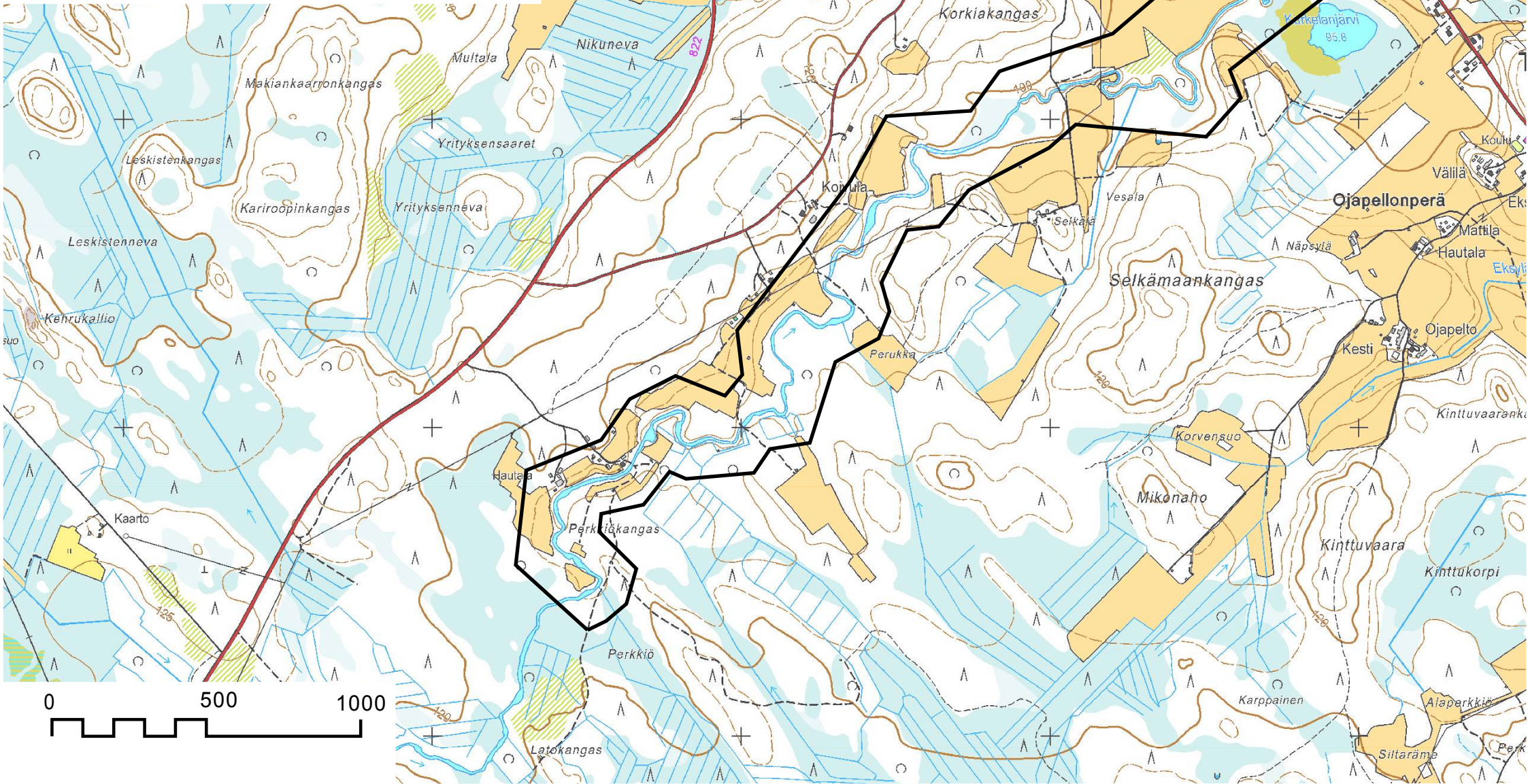
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, päivitysinventointi 2014
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Pohjois-Pohjanmaan liitto 1997

PYHÄNNÄN RAKENNUSJÄRJESTYS
LIITE 3

RANTOJEN SUUNNITTELUTARPEESTA
VAPAUTETTAVAT ALUEET

1. PYHÄNNÄNJOKI

Jokivarren ranta-alue, jolle saa rakentaa ilman asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa huomioimalla alueelle kohdistuvat erityiset luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet. Toisin kuin ranta-alueilla yleensä, ranta-alueen rakentamisesta päättää kunta.

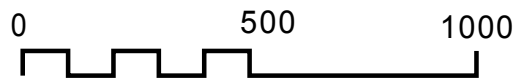
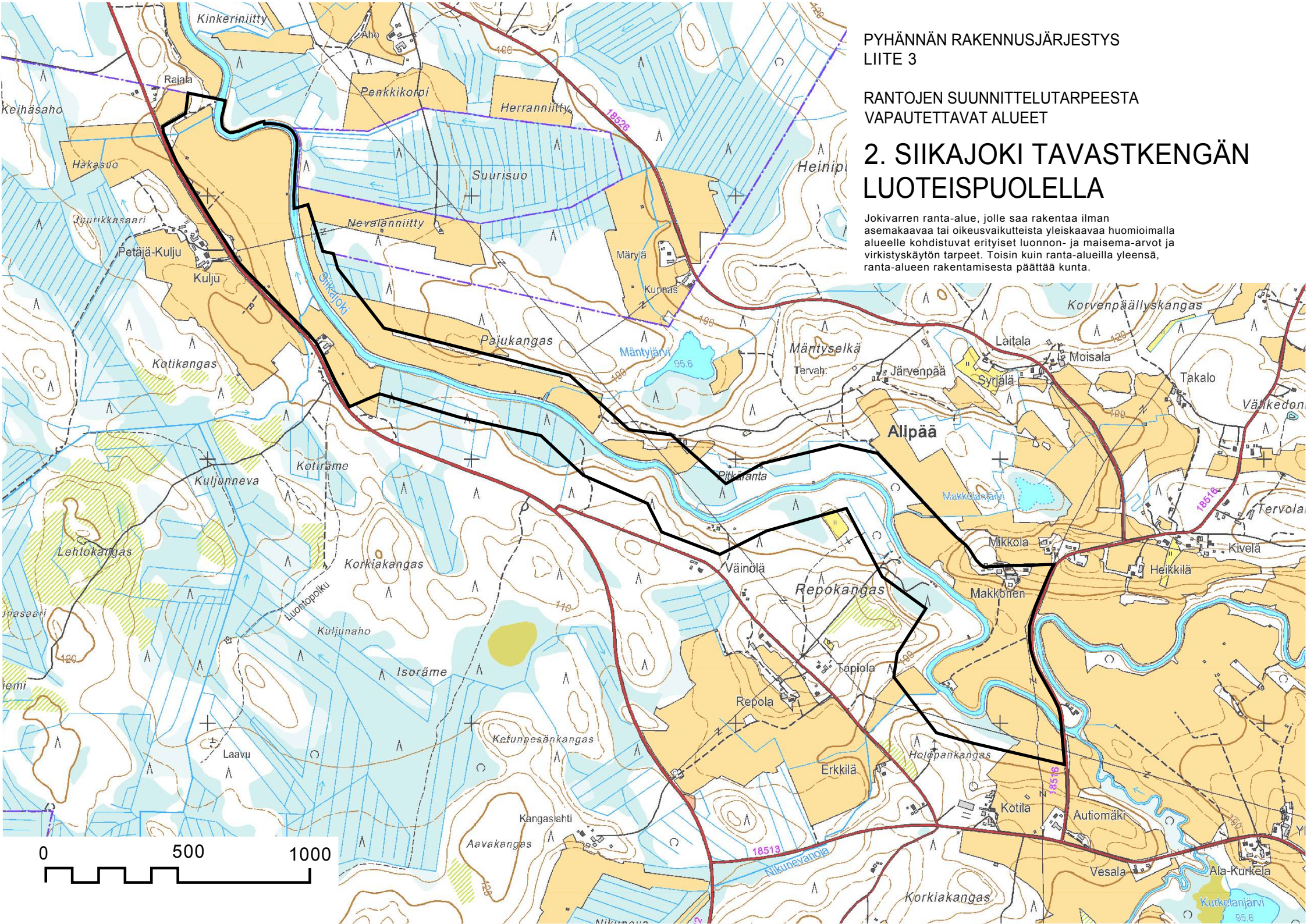

PYHÄNNÄN RAKENNUSJÄRJESTYS
LIITE 3

RANTOJEN SUUNNITTELUTARPEESTA
VAPAUTETTAVAT ALUEET

2. SIIKAJOKI TAVASTKENGÄN LUOTEISPUOLELLA

Jokivarren ranta-alue, jolle saa rakentaa ilman asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa huomioiden alueelle kohdistuvat erityiset luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet. Toisin kuin ranta-alueilla yleensä, ranta-alueen rakentamisesta päättää kunta.

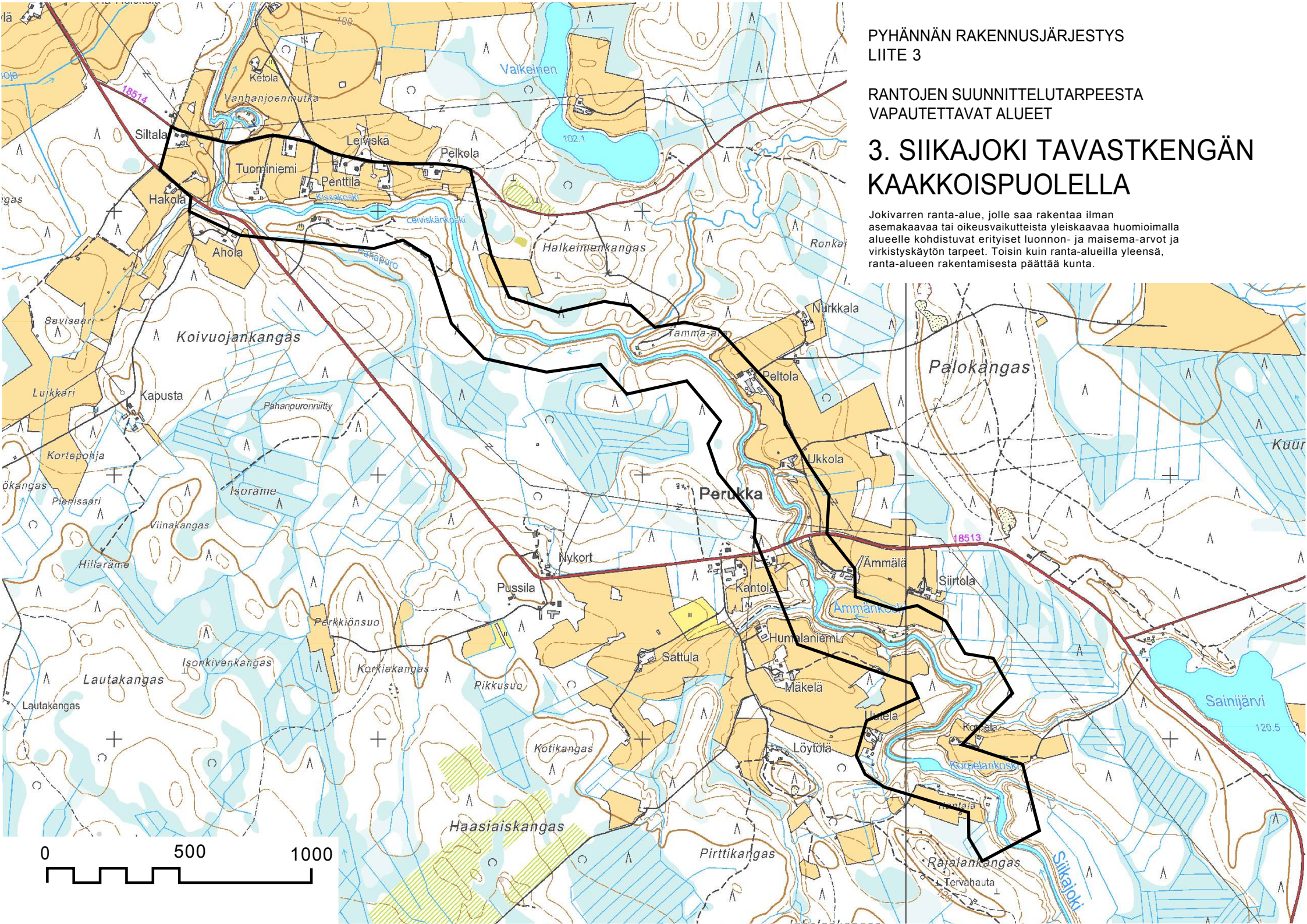

PYHÄNNÄN RAKENNUSJÄRJESTYS
LIITE 3

RANTOJEN SUUNNITTELUTARPEESTA
VAPAUTETTAVAT ALUEET

3. SIIKAJOKI TAVASTKENGÄN KAAKKOISPUOLELLA

Jokivarren ranta-alue, jolle saa rakentaa ilman asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa huomioimalla alueelle kohdistuvat erityiset luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet. Toisin kuin ranta-alueilla yleensä, ranta-alueen rakentamisesta päättää kunta.

LUONTOSELVITYS

TYÖNUMERO: E27232

PYHÄNTÄ

JOKIVARSIEN LUONTOSELVITYKSET (SIIKAJOKI, PYHÄNNÄNJOKI, LAMUJOKI)

14.11.2014

SWECO YMPÄRISTÖ OY
OULU

Sisältö

1	JOHDANTO	1
2	AINEISTO JA MENETELMÄT	2
3	VESISTÖT	2
3.1	Pintavedet.....	2
3.2	Pohjavedet.....	4
4	KALLIO- JA MAAPERÄ	4
5	KASVILLISUUS	9
5.1	Lamujoki	9
5.2	Siikajoki	10
5.3	Pyhännänjoki	11
6	LINNUSTO JA MUU ELÄIMISTÖ	12
7	SUOJELU- YM. ALUEET	13
8	ARVOKKAAT LUONTOKOhteet	15
8.1	Lamujoki	15
8.2	Siikajoki	16
8.3	Pyhännänjoki	18
9	HUOMIONARVOINEN LAJISTO	19
10	YHTEENVETO JA SUOSITUKSET	20
11	LÄHTEET.....	21

Liitteet:

Liite 1 Linnusto Suomen lintuatlaksen (Valkama ym. 2011) mukaan

Kartat:

Kartta 1 Luonto 1:15 000, Lamujoki
 Kartta 2 Luonto1:15 000, Siikajoki ja Pyhännänjoki
 Kartta 3 Luonto1:15 000, Siikajoki

Sweco Ympäristö Oy

PL 88, 00521 Helsinki
 Mäkelininkatu 17 A, 90100 Oulu
 PL 453, 33101 Tampere
 PL 669, 20701 Turku

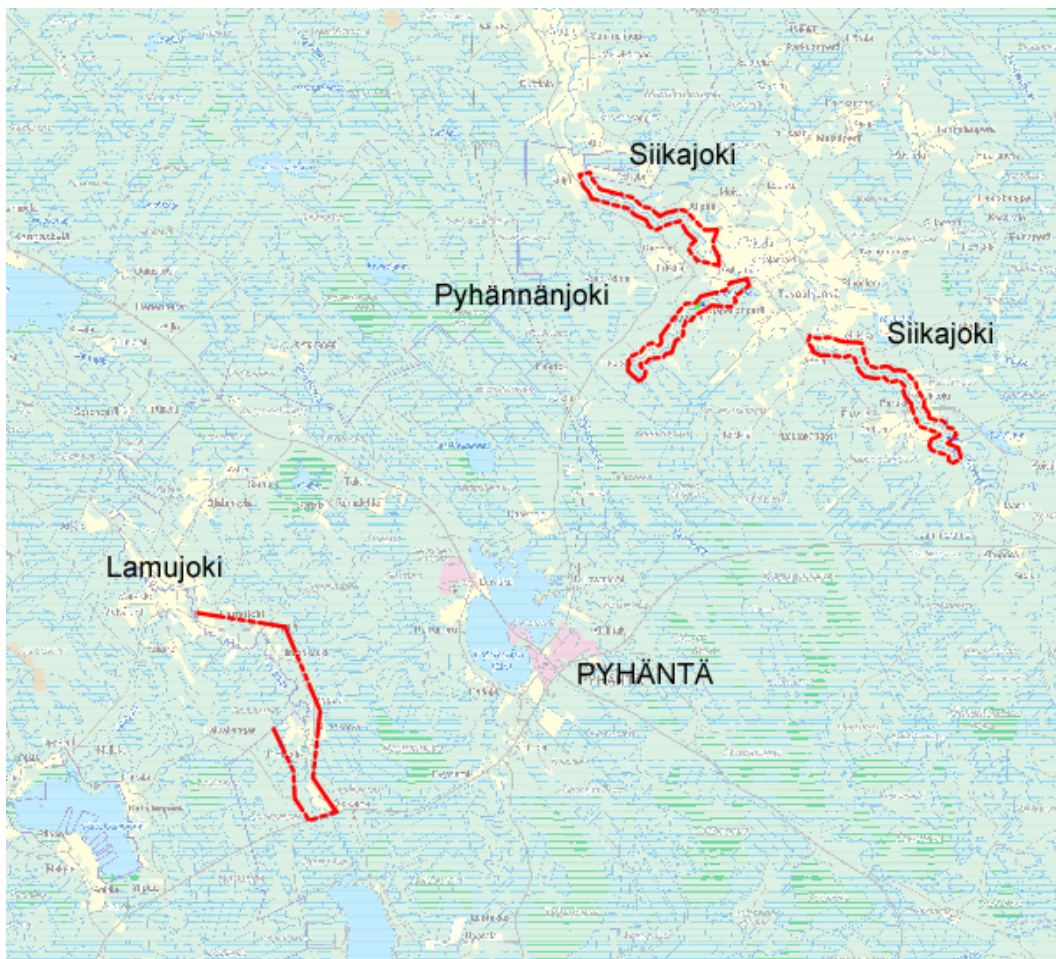
www.sweco.fi
 etunimi.sukunimi@sweco.fi
 puh. 010 2414 000

Y-tunnus 0564810-5

1 JOHDANTO

Tämä luontoselvitys on tehty osana jokivarsien ympäristöselvityksiä Pyhännän rakennusjärjestystä varten. Selvitykset laaditaan, jotta voidaan ratkaista Maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 3 momentin soveltaminen selvitettävillä jokivarsilla.

Luontoselvitys on tehty kuvassa 1 esitetyille Lamujoen, Pyhännänjoen ja Siikajoen ranta-alueille. Selvitys koskee Lamujokea 7 km, Siikajokea 15 km ja Pyhännänjokea 3,2 km matkalta. Luontoselvityksessä on kuvattu alueiden luonnon ominaispiirteet yleisesti sekä esitetty luontoarvojen puolesta huomionarvoiset alueet ja kohteet. Selvityksessä on kiinnitetty huomiota luonnonsuojelulain mukaisten suojeltujen luontotyyppien, metsälain mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ja vesilain mukaisten luontotyyppien, uhanalaisen ja muun huomionarvoisen lajiston, luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajien, uhanalaisten luontotyyppien sekä muiden luonnon monimuotoisuuden kannalta huomiovien kohteiden esiintymiseen alueella.

Kuva 1. Selvitysalueet.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Maastokäynneillä käytiin sellaisilla alueilla, joilla kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella saattaisi esiintyä luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia kohteita tai uhanalaisia luontotyypppejä (Raunio ym. 2008). Maastokäynneillä huomioitiin myös uhanalaisen, luontodirektiivin mukaisen tai muun huomionarvoisen kasvilajiston esiintymistä. Erillisiä linnusto- tai muun eläimistön selvityksiä ei tässä yhteydessä tehty. Maastossa käytiin 8.–9.9.2014

Luontoselvityksen pohjatietoina on käytetty peruskarttoja, ilmakuvia, ja ympäristöhallinnon OIVA- ja Hertta-tietokantojen (uhanalaiset lajit, Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus 30.9.2014) tietoja. Suomen metsäkeskukselta on pyydetty tietoja metsälain mukaisista ja muista arvokkaista elinympäristöistä sekä voimassa olevista ympäristötukisopimuksista (Erkki Saari, sähköposti 3.11.2014). Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus on lisäksi toimittanut rajaukset arvokkaista perinnebiotoopeista (Vainio ja Kekäläinen 1998).

Liitteenä olevilla kartoilla (liitteet 1–3) on esitetty maastokäynneillä rajatut kohteet, metsäkeskuksen kuviotiedot ja huomionarvoinen lajisto.

Selvityksen on tehnyt FM biologi Aija Degerman Sweco Ympäristö Oy:stä.

3 VESISTÖT

3.1 Pintavedet

Lamujoki

Lamujoki on Siikajoen suurin sivujoki. Joki saa alkunsa Pyhännän Iso-Lamujärvestä. Se kulkee Kortteisen tekojärven sekä Siikalatvan kunnan Piippolan ja Pulkkilan kirkonkylien läpi ja yhtyy Siikajokeen Sipolassa. Lamujoen valuma-alueen pinta-ala on 979 km² ja järvisyys 3,7 %. Lamujoki on vedenlaadultaan välttävää (Ekholm 1993 LVT 2011 mukaan).

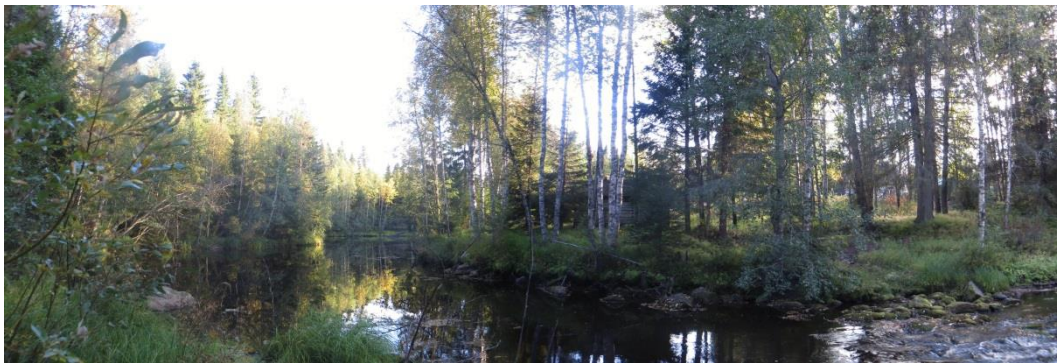
Kuva 2. Lamujoki.

Siikajoki

Siikajoki alkaa Pyhännän kunnan alueella useiden pienten latvajokien yhtymäkohdasta ja virtaa Kestilän, Pulkkilan, Rantsilan ja Ruukin kautta Perämereen. Siikajoen valuma-alueen pinta-ala on 4318 km² ja järvisyys 2,2 %.

Siikajoen vesistöön on rakennettu säännöstellyt Uljuan ja Kortteisen tekoaltaat. Uljuan altaaseen vesi johdetaan Siikajoen pääuomasta Lämsänkosken yläpuolelta ja lasketaan Lamujoen alaosalle. Kortteisen tekojärvi sijaitsee Lamujoen keskiosalla. Tekoaltaiden rakentamisen tavoitteena on ollut tulvien ehkäiseminen, kuivatuksen parantaminen ja voimatalouden edistäminen. Siikajoen alaosalta on kaksi voimalaitosta; Pöyry ja Ruukinkoski.

Siikajoen vesi on laadultaan erittäin rehevää ja humuspitoista.

Kuva 3. Siikajokivartta Ämmänkoskella.

Pyhännänjoki

Pyhännänjoki on Siikajoen sivujoki. Se saa alkunsa Pyhännänjärvestä ja laskee Siikajokeen Tavastkengällä. Joella on pituutta reilu 10 km. Joki on tummavetinen, matala ja kapea.

Kuva 4. Pyhännänjoen kivistä uomaa Korkiakankaalla.

3.2 Pohjavedet

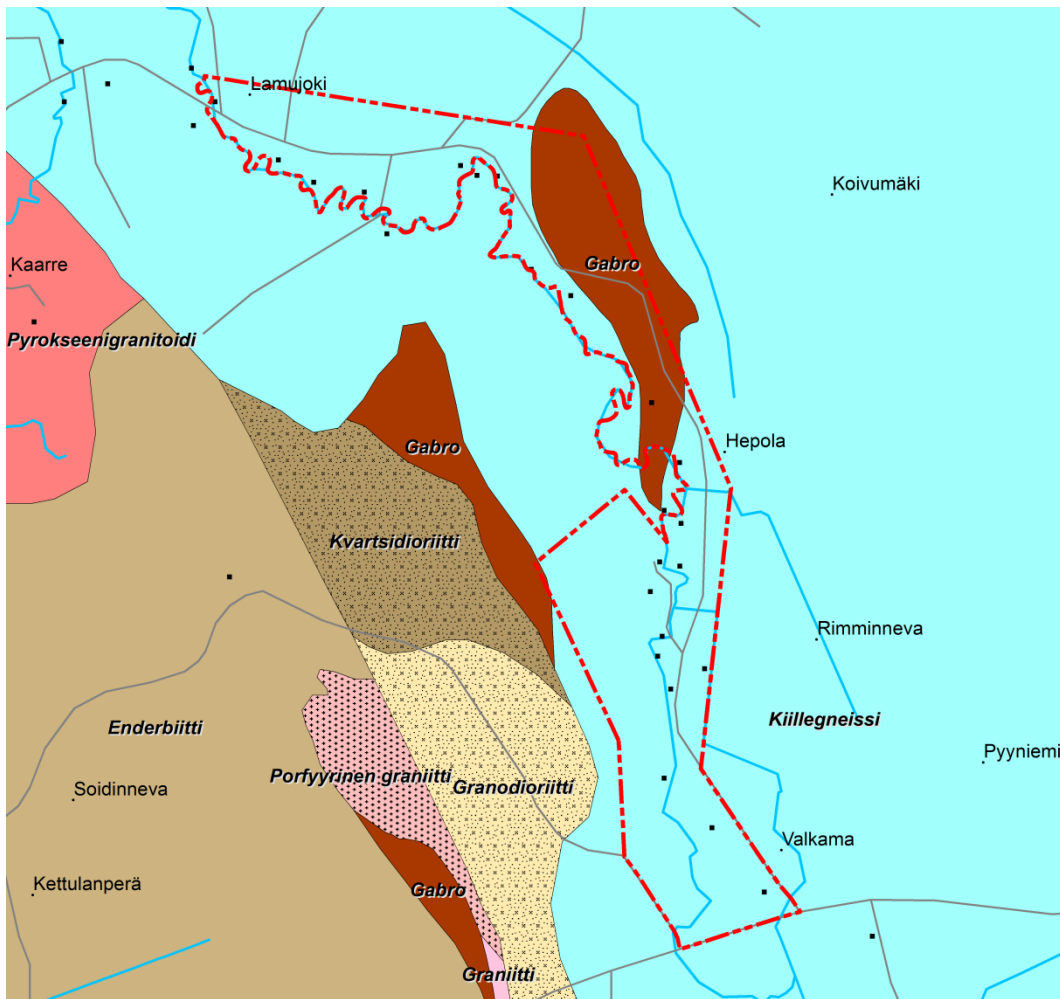
Siikajoen koillispuolella on vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue Palokankaat (11630007). Alue on kooltaan 7,4 km². Palokankaan jatkona on pohjavesialue Kontiokangas (11630008), joka on kooltaan 5,4 km². Se on myös vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Lamujoen pohjoispuolella noin 3,8 km etäisyydellä Piippolan ja Pyhännän välisellä harjualueella ovat pohjavesialueet Vanhantienkangas, Kangaskylä, Kallionkankaat, Kivijärvenkangas ja Leiviskänkangas.

Pohjavesialueet on esitetty kuvassa 16 kappaleessa 7.

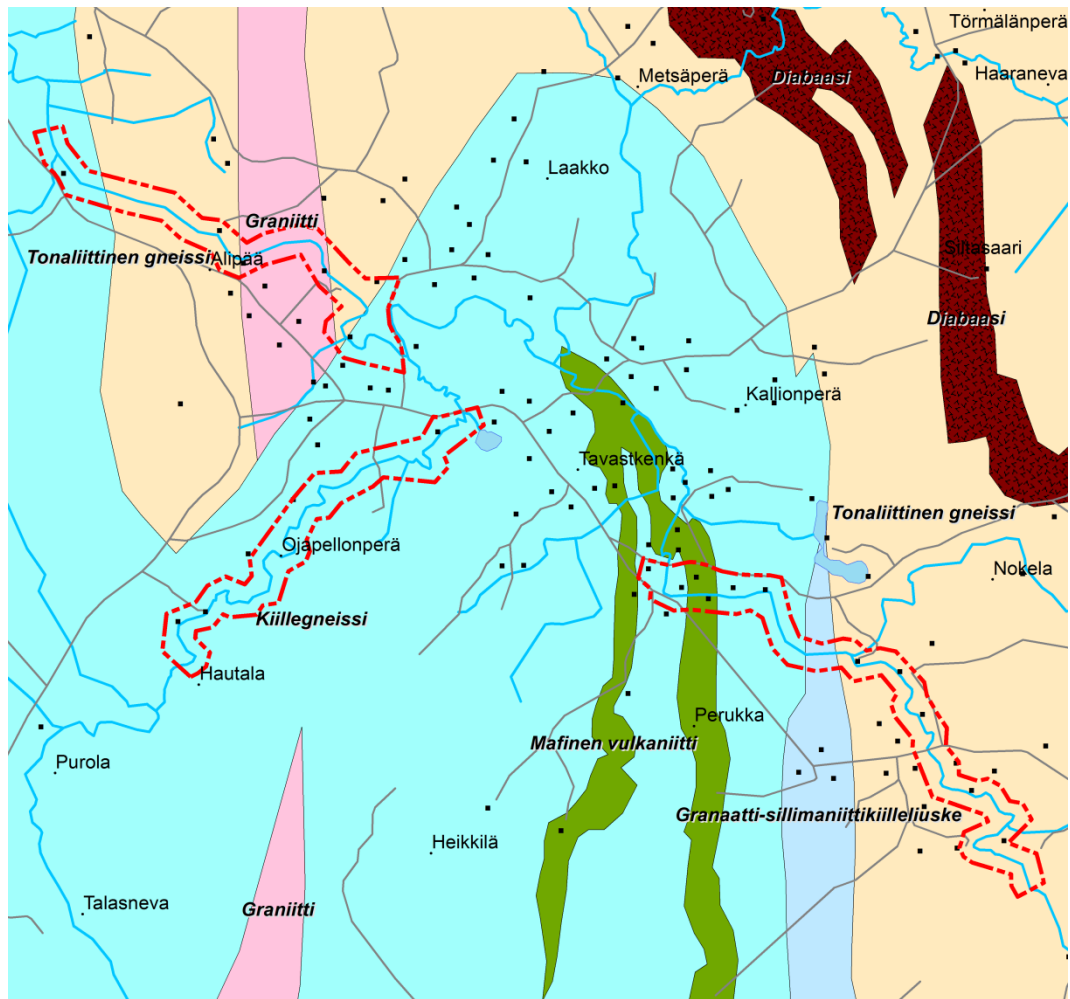
4 KALLIO- JA MAAPERÄ

Lamujoen selvitysalueella kallioperä on kiillegneisiä ja Tulikivenkankaan - Saukonniemen välisellä alueella gabroa. Kallioperä on esitetty kuvassa 5.

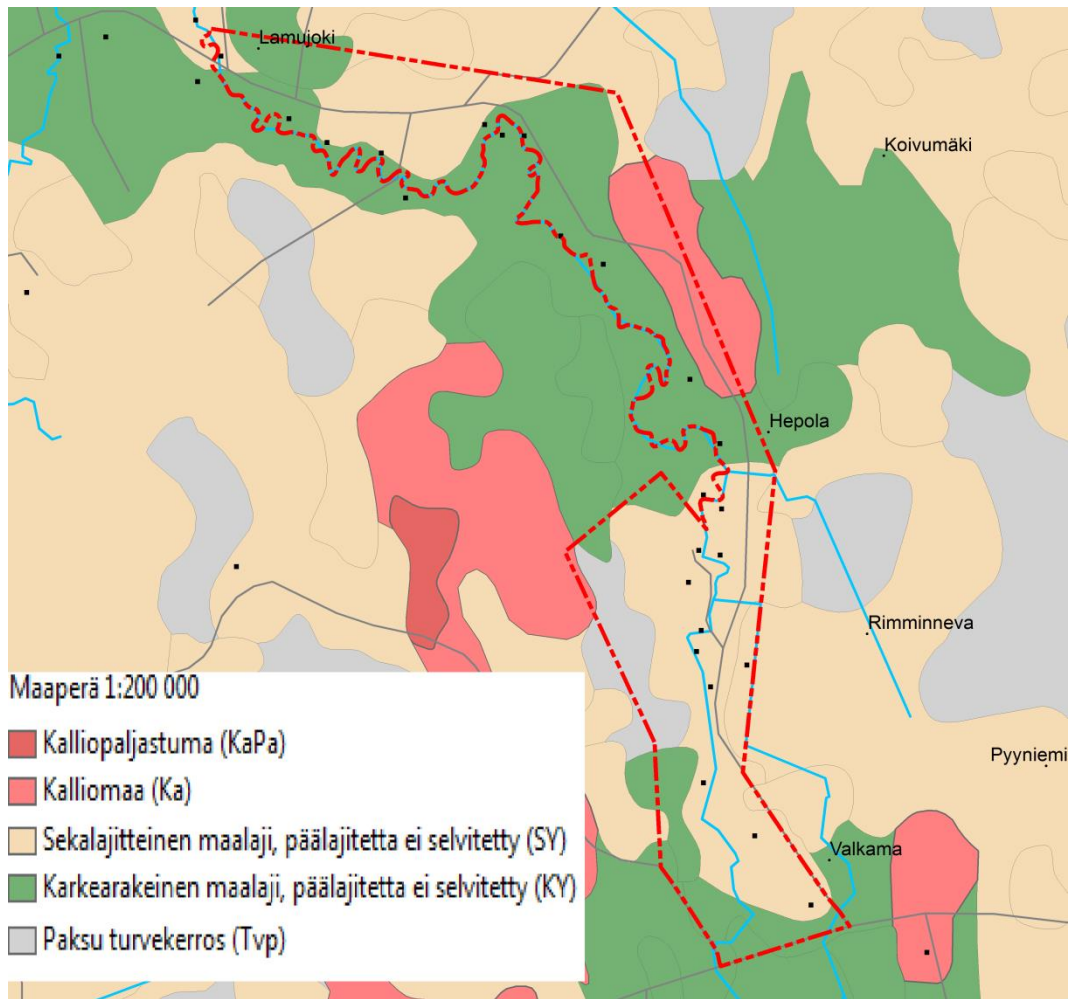
Kuva 5. Kallioperä Lamujoen alueella.

Siikajoen selvitysalueen pohjoisemmalla jokiosuudella kallioperä on kiiillegneissii, tonatoniittista gneissii ja graniittia. Eteläisemmällä osuudella kallioperä on mafista vulkaniittia, kiiillegneissii, graniitti-sillimaniittikiilleliusketta ja tonaliittistä gneissii. Pyhännänjoen selvitysalueen kallioperä on kiiillegneissii. Siikajoen ja Pyhännänjoen kallioperä on esitetty kuvassa 6.

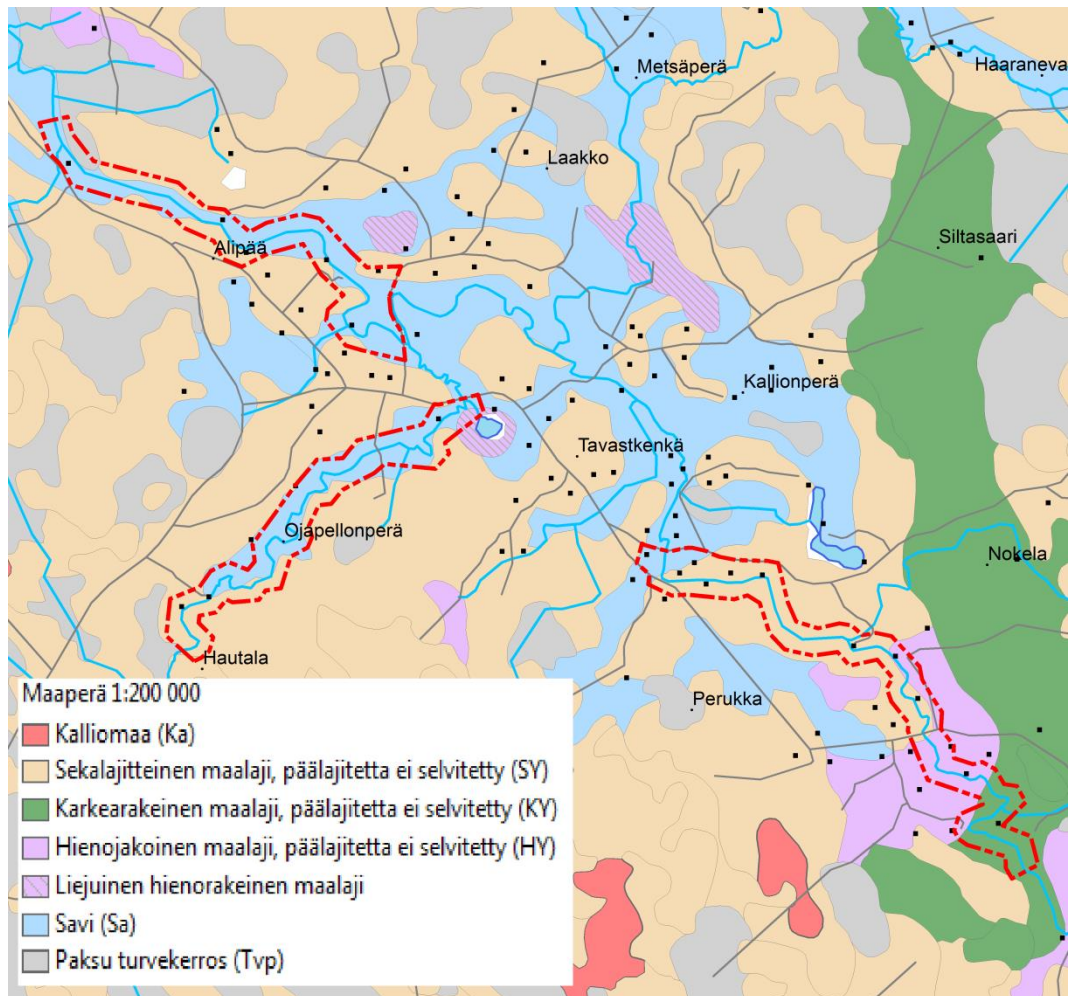

Kuva 6. Kalliojärvi Siikajoen ja Pyhännänjoen alueella.

Lamujoen maaperä on esitetty kuvassa 7 ja Siikajoen ja Pyhännänjoen kuvassa 8.

Kuva 7. Maaperä Lamujoen alueella.

Kuva 8. Maaperä Siikajoen ja Pyhännänjoen alueella.

5 KASVILLISUUS

5.1 Lamujoki

Lamujoen varressa Lamujoella on asutusta. Joen varteen on raivattu peltoja (kuva 9). Asutusta ja peltoja joen varressa on myös selvitysalueen eteläpäässä. Marttilan-Hintankosken-Saukonniemen välinen alue on metsäinen. Joen varressa on joitakin ke-sämökkejä. Tällä välillä joki on kuitenkin erämainen. Metsät ovat tuoretta-kuivahkoa pää- osin mäntyvaltaista kangasta (kuva 9). Jokivarresta löytyi maastokäynnillä kaksi terva- hautaa.

Metsät ovat talouskäytössä. Metsänkäsittely on enimmäkseen ulottunut joen rantaan saakka eikä luonnontilaista tai vanhaa metsää ole. Joen varren soistumat on ojitettu.

Joen rantavyöhyke on kapea. Paikoin joki virtaa syvällä uomassa ja ranta on kangasmet- sää. Alavimmilla kohdilla on pienialaisia luhtarantoja. Joki on matala ja sen pohja paikoin kivinen. Rannan lajistoon kuuluvat keltakurjenmiekka, korpikaisla, kastikat, mesiangervo ja viiltosara. Rantavyöhykkeessä on lehtipuustoa ja pajupensaita.

Kuva 9. Kuivahkoa mäntykangasta Hintankosken eteläpuolella. Rantaan laskevalla rinteellä on kuusivaltaista tuoretta kangasta.

Kuva 10. Lamujoella on rantaan ulottuvia peltoja.

5.2 Siikajoki

Siikajoen rannoilla on laajoja peltoaukeita erityisesti Tavaskengän alueella (kuva 11). Tavaskengän kulttuurimaisema on kumpuilevaa maastoa; vaihdellen avointa peltomaisemaa ja metsiä. Pellot ulottuvat Siikajoen ja Pyhännänjoen rantaan saakka. Joki on tällä kohtaa kapea.

Peltoa on jokivarressa myös Perukan kohdalla, selvitysalueen eteläosassa (kuva 12). Metsäiset rannat ovat kangasmetsää, sekapuustoisia tai lehtipuuvaltaisia. Kasvillisuus on jokivarressa muuta aluetta rehevämpää. Metsät ovat talouskäytössä eikä luonnontilaista tai vanhaa metsää ole. Suot ja soistumat on ojitettu.

Kuva 11. Tavaskengän peltoaukeaa Pyhännänjoen varressa. Taustalla Siikajoki.

Kuva 12. Perukan Humalaniemien rantaa on joskus laidunnettu. Aluskasvillisuus on heinävaltaista.

5.3 Pyhännänjoki

Pyhännänjoki on kapea ja uomaltaan luonnontilainen joki. Pyhännänjoen varressa on peltoja, mutta pellot eivät ulotu rantaan saakka muualla kuin Tavastkengällä joen alkupäässä Perkkiökankaan-Hautalan alueella selvitysalueen eteläosassa. Joen varsi on muulta osin metsäinen. Korkeakankaan eteläpuolella jokivarren metsät ovat kuusikkoja. Eteläosan Perkkiökankaalla on tuoretta mäntykangasta ja kuusivaltaista kangasta. Sen pohjoispuolella rannat ovat lehtipuustoisia (kuva 13).

Kurkelanjärven ja Pyhännänjoen välissä on laaja laidun. Kurkelanjärven länsiranta on arvointa nevaa. Jokivarressa on myös kuusivaltaista ja lehtipuustoista metsää.

Rantakasvillisuus on rehevää. Esimerkiksi Autiomäen pohjoispuolella rannan lajistoon kuuluvat koivu ja pihlaja, pensaista kiiltopaju ja kataja. Aluskasvillisuuden lajeja ovat mesiangervo, nurmilauha, kastikat, kielo, metsäkurjenpolvi, pihlaja, kultapiisku, kissankello, timotei ja paimenmatara.

Kuva 13. Korkiakankaan kohdalla jokivarressa on kuusivaltaisia metsiä.

6 LINNUSTO JA MUU ELÄIMISTÖ

Linnuista maastokäynnillä havaittiin metso ja lehtokurppa Siikajoen varressa ja tiaisia (kuusitiainen, hömötiainen) Lamujoen varressa. Selvitys tehtiin syyskuussa, joten lintuja ei juuri havaittu. Suomen lintuatlaksen (Valkama ym. 2011) ruudulla 711:347 Pyhätä Tavaskenkä (Siikajoki ja Pyhännänjoki) ja ruudulla 710:346, Pyhätä Iso Lamujärvi (Lamujoki) pesivät lajit on esitetty liitteenä olevassa taulukossa selvityksen lopussa.

Eläimistö kaikilla alueilla on tavanomaista nisäkäslajistoa. Majavan jälkiä; kaadettuja puita, kulkujälkiä sekä pato, löytyi Siikajoen varresta useasta paikasta (kuva 14). Maastokäynnillä havaittiin lisäksi hirven jälkiä.

Kuva 14. Haavan katkaisu kesken Korpelankoskella.

Ainakin Siikajoen ja Pyhännänjoen alueet kuuluvat pannaotettujen susien reviiriin Pulkki-la-Pyhäntä-Kestilä -alueella (RKTL lausunto 2014; RKTL 2013). Muista suurpedoista alueella voi liikkua ilves ja karhu. Em. suurpedot ovat luontodirektiivin lajeja. Muista luontodirektiivin liitteen IV lajeista liito-oravaa alueella tuskin esiintyy, alue ei kuulu lajin varsinaiseen levinneisyysalueeseen eikä jokivarsissa selvityillä alueilla ollut liito-oravalle sopivaa elinympäristöä. Saukko voi alueella esiintyä.

Lamujoen kalastoon kuuluvat ainakin hauki, taimen, kirjolohi ja harjus.

7 SUOJELU- YM. ALUEET

Lamujoen pohjoispuolella noin 2,4 km etäisyydellä sijaitsee Natura-alue Kivijärvi (FI1104405). Alue on suojeltu lintudirektiivin perusteella (SPA). Kivijärvi on rannoiltaan soistunut lintuvesi. Järvellä on monipuolinen vesilintu- ja kahlaajalajisto. Kivijärvi on lintuvesiensuojeluohjelman kohde (LVO110256)

Noin 6 km Lamujoen länsipuolella on Natura-alue Pellikaisennava (FI1103600), joka on suojeltu luontodirektiivin perusteella (SCI). Natura-alue sijaitsee Siikalatvan kunnan puolella. Pellikaisennava on aapa- ja keidassuota. Alueella on yksityismaan luonnonsuojelu-alue Salonnevan luonnonsuojelualue (YSA11782)

Noin 7 km Lamujoelta pohjoiseen ja noin 4,8 km Siikajoelta länteen ja 3,4 km Pyhännänjoelta luoteeseen sijaitsee Natura-alue Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonneva (FI1103602) Siikalatvan ja Pyhännän kuntien alueella. Alue on suojeltu luontodirektiivin perusteella (SCI).

Kansanneva-Kurkineva-Muurainsuo (FI1104402) Natura-alue sijaitsee noin 4,2 km Pyhännänjoesta ja noin 3,2 km Siikajoesta etelään. Alue on suojeltu sekä luonto- että lintudirektiivin nojalla (SPA/SCI). Alueella on Kansannevan-Kurkinevan-Muurainsuon soidensojelualue (SSA110065) ja se on myös soidensuojeluohjelman kohde (SSO110345).

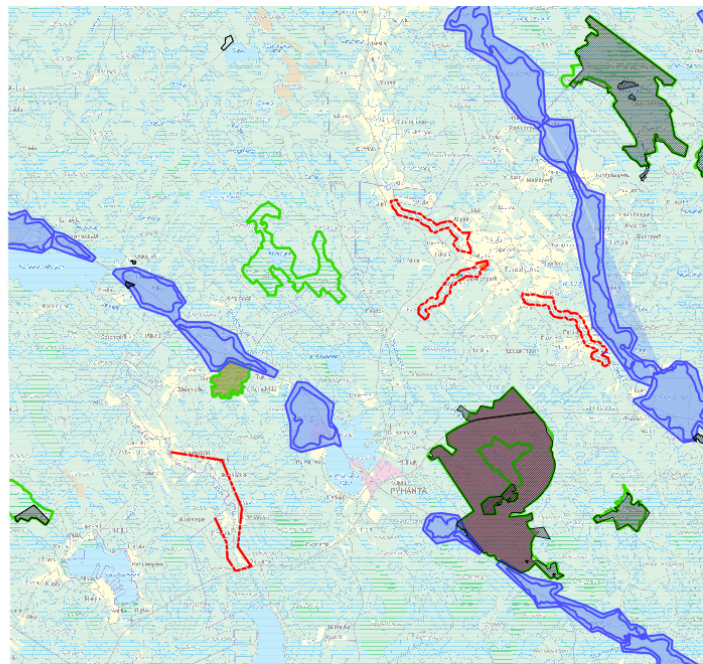
Tavaskengällä Kurkelanjärven länsirannalla sijaitsee perinnemaisemakohde Alakurkelan rantalaidun (kuva 15). Kohde on kooltaan 4,4 ha ja se on luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi (Vainio ja Kekäläinen 1998). Aluskasvillisuus on metsäkasvillisuuden ja heinävaltaisten tuoreiden niittyjen mosaiikkia. Aluetta laidunnetaan edelleen.

Kuva 15. Alakurkelan laidun.

Suojelu- ja Natura-alueet sekä pohjavesialueet ja perinnemaisemakohde on esitetty kuvassa 16.

- MERKINTÖJEN SELITYKSET:
- SELVITYSALUEEN RAJA
 - NATURA-ALUE
 - LUONNONSUOJELUALUE
 - SOIDENSUOJELUOHJELMA
 - LINTUVESIENSUOJELUOHJELMA
 - PERINNEMAISEMA
 - POHJAVESIALUE

Kuva 16. Suojelu- ym. alueet.

8 ARVOKKAAT LUONTOKOhteet

8.1 Lamujoki

Lamujoen selvitysalueen arvokkaat luontokohteet on esitetty kartalla liitteessä 1.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoisina kohteina Lamujoen varresta on rajattu selvästi ympäristöstään erottuva räme (kohde 1), jonka vesitalous on luonnontilainen. Puusto on useakerroksista ja iältään vaihtelevaa (metsäkeskus).

Joen rannassa on pieni luhtainen rantaan rajoittuva ruoho- ja heinäkorpi Saukonniemen pohjoispuolella (kohde 2). Ruoho- ja heinäkorvet ovat *metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä*. Ruoho- ja heinäkorvet ovat Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaan Etelä-Suomessa, johon selvitysalue lasketaan kuuluvaksi, erittäin uhanalaisia (EN) ja koko maassa vaarantuneita (VU). Rinne nousee loivasti itään ja ylempänä on tuoreen kankaan sekametsää. Tällä alueella kasvaa vesirajassa huomionarvoisena lajina keltakurjenmiekkaa.

Jokivarressa on Saukonniemen eteläpuolella sara- ja ruoholuhtia (kohteet 3 ja 4), jotka on rajattu arvokkaina kohteina. Luhdat ovat *metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä*. Hepolan peltoalueen eteläpuolella on joen mutkaan muodostunut leveämpi sara- ja ruoholuhta (kohde 4, kuva 17). Lajistoon kuuluu mm. vesisara, kurjenjalka, vehka ja kiiltopaju sekä kastikat. Avoluhdat ovat luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaan Etelä-Suomessa silmälläpidettäviä (NT). Koko maassa ne eivät ole uhanalaisia.

Kuva 17. Avointa sara- ja ruoholuhtaa Hepolan eteläpuolella.

8.2 Siikajoki

Siikajoen selvitysalueen arvokkaat luontokohteet on esitetty kartoilla liitteissä 2 ja 3.

Muuna huomionarvoisena luontokohteena on metsäkeskuksen aineistossa rajattu Holapankankaalta (kohde 1) rehevä rantametsä (liitekartta 2).

Perukan kohdalla jokirannassa on varttuneempaa puustoa, kuusta ja haapaa. Tällä alueella on useita majavan kaatamia suuria haapoja, jotka ovat kaatuneet ylärinteen suuntaan (kuva 20). Rinne on melko jyrkkä. Puusto ei ole erityisen vanhaa, mutta metsäinen ranta poikkeaa ympäristöstään. Alueella on jonkin verran lahoppuustoa ja se on rajattu muuna huomionarvoisena luonnon monimuotoisuutta lisäävänä kohteena (kohde1, liitekartta 3). Joen toisella puolen hakkuut ulottuvat rantaan saakka.

Kuva 20. Majavan kaatamia puita.

Perukan Ämmänkosken eteläpuolella on kuivillaan oleva jokeen laskeva uoma, jossa kasvaa leppää (kuva 21). Rinteillä on runsaasti lahoppuuta ja alue on rajattu muuna huomionarvoisena kohteena (liitekartta 3, kohde 2).

Kuva 21. Siikajokeen laskeva kuiva uoma.

Siikajoen varresta selvitysalueen eteläosasta Korpelan pohjoispuolelta huomionarvoisena kohteena on rajattu korpinen purovarsi (liitekartta 3, kohde 3, kuva 18). Korpelankosken kohdalla jokeen laskee puro/noro, jonka varressa on ruoho- ja heinäkorpea sekä kangaskorpea (liitekartta 3, kohde 4, kuva 19). Puusto ei ole luonnontilaista, vaan on melko nuorta. Purojen/norojen lähiympäristöt ovat *metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä*. Luontotyyppinä kangaskorvet (kohde 4) ovat Etelä-Suomessa ja koko maassa vaarantuneita (VU).

Kuva 18. Korpelan pohjoispuolella laaksossa on luhtaista korpea. Keskellä virtaa noro. Pellon reunalla on lehtipuustoa, kuvassa oikealla.

Kuva 19. Noro Korpelankosken kohdalla.

8.3 Pyhännänjoki

Pyhännänjoen selvitysalueen arvokkaat luontokohteet on esitetty kartalla liitteessä 2.

Muuna huomionarvoisena luontokohteena on metsäkeskuksen aineistossa rajattu Autiomäen kohdalta (kohde 2) rehevä rantametsä.

Arvokkaita luontokohteisiin Pyhännänjoen varressa kuuluu Alakurkelan rantalaidun, joka on perinnemaisemakohde (kuvaus kappaleessa 7).

Korkiakankaan eteläpuolella on lehtomaista kuusivaltaista kangasta. Joen soistuneissa juoluoissa, eli irti kuroutuneissa joen mutkissa, on luhtaisia korpia. Kasvillisuus on monipuolista ja hyvin pienipiirteisesti maaston muotojen mukaan vaihtelevaa.

Rannasta on rajattu arvokkaana alueena luontokartalle kuusikkoinen ”lehto”, jonka alueella on soistuneita joen juoloita ja jokeen laskevia noroja (kohteet 6 ja 8, kuva 21kohteelta 6) sekä niiden välissä lehtomaista kasvillisuutta. Alueella on myös lehtokorpea. Puusto ei ole luonnontilaista, osin kuitenkin luonnontilaisen kaltaista. Alue on aluskasvillisuudeltaan rehevä ja poikkeaa ympäristöstään, joten se on rajattu arvokkaana kohteena. Aluskasvillisuuteen kuuluu mm. sudenmarja, käenkaali, metsätähti, ojakellukka, metsäalvejuuri, metsäimarre, korpi-imarre ja hiirenporras. Purojen/norojen lähiympäristöt ovat *metsälain mukaisia kohteita* samoin kuin rehevät korvet ja lehtolaidut. Lehtokorvet ovat uhanalaisuudeltaan Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia (EN) ja koko maassa vaarantuneita (VU).

Korven (kohde 7) alueella on luhtaista ruoho- ja heinäkorpea sekä metsäkortekorpea ja soistuneita tai vedellä täyttyneitä juoloita. Metsäkortekorvet ovat uhanalaisuudeltaan Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia (EN) ja koko maassa vaarantuneita (VU).

Rannalla on myös saraluhtaa (kohteet 4 ja 5). Luhdat ovat *metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä*.

Koivulan kohdalta etelään peltojen ja joen välissä puusto on luonnontilaisen kaltaista, monikerroksista ja iältään vaihtelevaa. Rehevät rantametsät on rajattu muina huomionarvoisina luontokohteina (kohteet 3, 9, 10, 11, 12 ja 13) metsäkeskuksen kuviotietojen mukaan.

Kuva 22. Noro Korkiakankaan kohdalla jokivarressa (kartalla kokonaisuudessa rajauksella "lehto").

9 HUOMIONARVOINEN LAJISTO

Alueelta ei ole aiempia havaintoja uhanalaisista, luontodirektiivin mukaisista tai silmälläpidettävistä lajeista Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne-, ja Ympäristökeskuksen mukaan (30.9.2014) eikä niitä havaittu myöskään maastokäynneillä.

Huomionarvoisena lajina Lamujoen varressa kasvaa keltakurjenmiekkää (kuva 23), joka on aiemmassa uhanalaisuusluokituksessa (Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto 1988) katsottu silmälläpidettäväksi. Nykyään lajia ei katsota uhanalaiseksi tai silmälläpidettäväksi.

Kuva 23. Keltakurjenmiekkää kasvaa Lamujoen rannoilla useassa kohtaa.

10 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Lamujoen varressa asutusta ja peltoja on sekä selvitysalueen pohjois- että eteläosassa. Muu osa jokivarresta on metsäinen. Metsäisillä rannoilla on joitakin kesämökkejä. Jokivarren metsät ovat tuoreita kankaita, Saukonniemessä on myös kuivahkoa mäntykangasta. Rantatörmällä on joitakin tervahautoja. Metsät ovat talouskäytössä eikä luonnontilaista tai vanhaa metsää ole. Lamujoen rannoilla on lehtipuustoa. Rantakasvillisuutta esiintyy kapealla vyöhykkeellä. Alavimmissa joen mutkissa esiintyy mm. sara- ja ruoholuhtia, jotka on rajattu luonnon kannalta huomioitavina kohteina. Jokivarressa esiintyy huomionarvoisena lajina keltakurjenmiekkää. Em. kohteet tulisi ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.

Siikajoen varsi on Tavaskengän alueella viljeltyä peltoa. Asutusta ja peltoja on myös selvitysalueen eteläosassa Perukan alueella. Tavastkengän luoteis- ja kaakkoispuolella jokivarsi on metsäinen. Metsät ovat sekapuustoisia tai lehtipuuvaltaisia. Luonnontilaista tai vanhaa metsää ei ole. Siikajoella elelee majavia, joiden jälkiä näkyi useassa paikassa. Huomioitavina luontokohteina Siikajokivarresta on rajattu ympäristöstään erottuvia metsäisiä rantoja ja Korpelan kohdalla korpisia puron/noronvarsia, jotka tulisi maankäytön suunnittelussa huomioida.

Pyhännänjoki on kapea luonnontilaisesti mutkittileva pieni joki. Peltoja on Tavastkengän alueella joen alkupäässä. Muuten jokivarsi on selvitysalueella metsäinen. Joen varressa on paikallisesti arvokas perinnemaisema Kurkelanjärven rannassa. Rantametsät ovat reheviä. Lehtomaisia kuusikoita esiintyy Korkiakankaan alueella. Siitä etelään jokivarsi on peltojen ja joen välisellä alueella joen länsirannalla puustoltaan luonnontilaisen kaltaista rehevää rantametsää. Muilla alueilla rannat ovat hoidettuja talousmetsiä. Huomionarvoiset luontokohteet tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

11 LÄHTEET

GTK 2014: Suomen kallioperäkartta.

<http://geomaps2.gtk.fi/geo/>

Hanski, I. K. 2006: Liito-oravan *Pteromys volans* Suomen kannan koon arviointi, loppuraportti. 35 s.

<http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B962D9F0D-1B25-414C-8D27-9198CC4DA659%7D/57383> (luettu 12.11.2014)

Lausunto vuoden 2014 susitilanteesta

http://www.rktl.fi/www/uploads/pdf/Suurpedot/Lausunnot/lausunto_57_401_2014.pdf (luettu 12.11.2014)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) ja -asetus (160/1997).

LVT Lapin Vesitutkimus Oy, 2011. Siikajoen yhteistarkkailu. Osa 1. Vesistötarkkailu.

http://www.vapo.fi/filebank/939-Siikajoki_vesisto_2011_FINAL_muut_kuormittajat.pdf (luettu 12.11.2014)

Meriluoto, M & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti kustannus. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio. 192 s.

Metsälaki (1996/1093)

OIVA-paikkatietopalvelu

<https://www.wp2.ymparisto.fi/scripts/oiva.asp> (luettu 1.9.2014)

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslen, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Erillisjulkaisu. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. 685 s.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristö 8/2008. Osat I ja II. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Riistahavinnot – suurpedot

<http://riistahavainnot.fi/> (luettu 12.11.2014)

RKTL, Pannoitettujen susien reviirit vuonna 2013

http://www.rktl.fi/riista/suurpedot/susi/susien_pantaseuranta/pannoitettujen_susien_reviirit.html (luettu 12.11.2014)

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi - kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen Ympäristökeskus. Luonto ja luonnonvarat. 196 s.

Vainio, M. ja Kekäläinen, H. 1998. Pohjois-Pohjanmaan perinnemaisemat. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus.

Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö.

<http://atlas3.lintuatlas.fi> (luettu 12.11.2014).

Liite 1 Suomen lintuatlaksen (Valkama ym. 2011) pesivät lajit ruuduilla 711:347 Pyhäntä Tavaskenkä ja 710:346 Pyhäntä Iso-Lamujärvi

ruutu	711:347	710:346
selvitysaste	tydyttävä	tydyttävä
lajimäärä, pesimisvarmuus		
<i>varma</i>	37	35
<i>todennäköinen</i>	25	18
<i>mahdollinen</i>	20	25

Laji	710:346	710:346	711:347	direktiivi	vastuulaji	uhanalaisuus
ampuhaukka	varma	varma		x		
haarapääsky	varma	varma	varma			
haarapääsky	varma					
harakka	mahdollinen	mahdollinen	varma			
harakka	varma					
harmaalokki	mahdollinen	mahdollinen	mahdollinen			
harmaalokki	mahdollinen					
harmaasieppo	varma	varma	todennäköinen			
harmaasieppo	todennäköinen					
hernekerttu	todennäköinen		todennäköinen			
hiirihaukka	varma		varma			
hippiäinen	varma		varma			
härkälintu	varma	varma				
hömötiainen	mahdollinen	mahdollinen	varma			
hömötiainen	varma					
isokoskelo	todennäköinen	todennäköinen			x	NT
isolepinkäinen	mahdollinen	mahdollinen			x	
järripeippo	varma	varma	todennäköinen			
järripeippo	todennäköinen					
kaakkuri	varma	varma	mahdollinen	x		NT
kaakkuri	mahdollinen			x		NT
kalalokki	varma	varma	todennäköinen			
kalalokki	todennäköinen					
kalatiira	mahdollinen	mahdollinen	mahdollinen	x	x	
kalatiira	mahdollinen			x	x	

kanahaukka	mahdollinen	mahdollinen				
kapustarinta	varma	varma	mahdollinen	x		
kapustarinta	mahdollinen			x		
keltasirkku	varma	varma	varma			
keltasirkku	varma					
keltävästäräkki	todennäköinen	todennäköinen	varma			VU
keltävästäräkki	varma					VU
kirjosieppo	varma	varma	varma			
kirjosieppo	varma					
kiuru	todennäköinen		todennäköinen			
kivitasku	varma	varma	mahdollinen			VU
kivitasku	mahdollinen					VU
korppi	varma	varma	varma			
korppi	varma					
kottarainen	mahdollinen	mahdollinen				
kuikka	todennäköinen	todennäköinen		x		
kulorastas	varma	varma	mahdollinen			
kuovi	todennäköinen	todennäköinen	varma		x	
kurki	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen	x		
käki	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			
käpytikka	varma	varma	todennäköinen			
lapinpöllö	varma		varma	x		
laulujoutsen	todennäköinen	todennäköinen	varma	x	x	
laulurastas	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			
lehtokerttu	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen			
lehtokurppa	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			
leppälintu	mahdollinen	mahdollinen	varma		x	
liro	todennäköinen	todennäköinen		x	x	
metsäkirvinen	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen			
metsäviklo	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			
mustarastas	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen			
naurulokki	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			NT
niittykirvinen	varma	varma	varma			NT
nuolihaukka	todennäköinen	todennäköinen	mahdollinen			
pajulintu	varma	varma	varma			
pajusirkku	mahdollinen	mahdollinen	varma			

palokärki	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen	x		
peippo	varma	varma	varma			
pensaskerttu	mahdollinen	mahdollinen				
pensassirkkalintu	mahdollinen		mahdollinen			
pensastasku	varma	varma	varma			
pikkukuovi	varma	varma	todennäköinen		x	
pikkukäpylintu	todennäköinen	todennäköinen	varma			
pikkulepinkäinen	mahdollinen		mahdollinen			
pikkulokki	mahdollinen	mahdollinen		x	x	
pohjansirkku	varma	varma				VU
pohjantikka	varma		varma	x	x	
punakylkirastas	varma	varma	varma			
punarinta	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen			
punatulkku	mahdollinen		mahdollinen			
punavarpunen	mahdollinen		mahdollinen			NT
rantasipi	todennäköinen	todennäköinen	varma		x	NT
rautiainen	mahdollinen		mahdollinen			
riekko	varma	varma	todennäköinen			NT
ruokokerttunen	mahdollinen	mahdollinen				
ruskosuohaukka	mahdollinen	mahdollinen		x		
räkättirastas	varma	varma	varma			
räystäspääsky	varma	varma	varma			
sepelkyyhky	todennäköinen	todennäköinen	todennäköinen			
silkkiuikku	mahdollinen	mahdollinen				
sinisorsa	varma	varma	varma			
sinitiainen	varma	varma	varma			
sirittäjä	todennäköinen		todennäköinen			NT
suokukko	todennäköinen	todennäköinen		x		EN
suopöllö	todennäköinen	todennäköinen		x		
sääksi	varma	varma		x		NT
taivaanvuohi	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			
talitiainen	varma	varma	varma			
tavi	varma		varma		x	
teeri	mahdollinen	mahdollinen	varma	x	x	NT
telkkä	varma	varma	varma		x	
tervapäsky	mahdollinen	mahdollinen	todennäköinen			

tiltaltti	mahdollinen		mahdollinen			
tukkakoskelo	varma	varma	todennäköinen		x	NT
tuulihaukka	varma	varma	todennäköinen			
törmäpääsky	mahdollinen	mahdollinen	mahdollinen			VU
töyhtöhyppä	mahdollinen		mahdollinen			
töyhtötiainen	varma	varma	varma			
uuttukyyhky	mahdollinen		mahdollinen			
valkoviklo	todennäköinen	todennäköinen	varma		x	
varis	varma	varma	varma			
varpunen	varma		varma			
varpushaukka	mahdollinen		mahdollinen			
viherpeippo	mahdollinen	mahdollinen	m			
vihervarpunen	mahdollinen	mahdollinen	varma			
västäräkki	varma	varma	varma			

PYHÄNTÄ
JOKIVARREN LUONTOSELVITYKSET,
LAMUJOKI

LUONTO

Oulussa 12.11.2014

Aija Degerman
FM, biologi

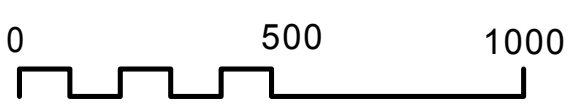

MERKINTÖJEN SELITYKSET:
- - - SELVITYSALUEEN RAJA

HUOMIONARVOISET LUONTOKOHTEET:
■ KORPI
■ LUHTA
■ MUU

HUOMIONARVOISET LAJIT:
○ KELTAKURJENMIEKKA

MUUTA:
○ TERVAHAUTA

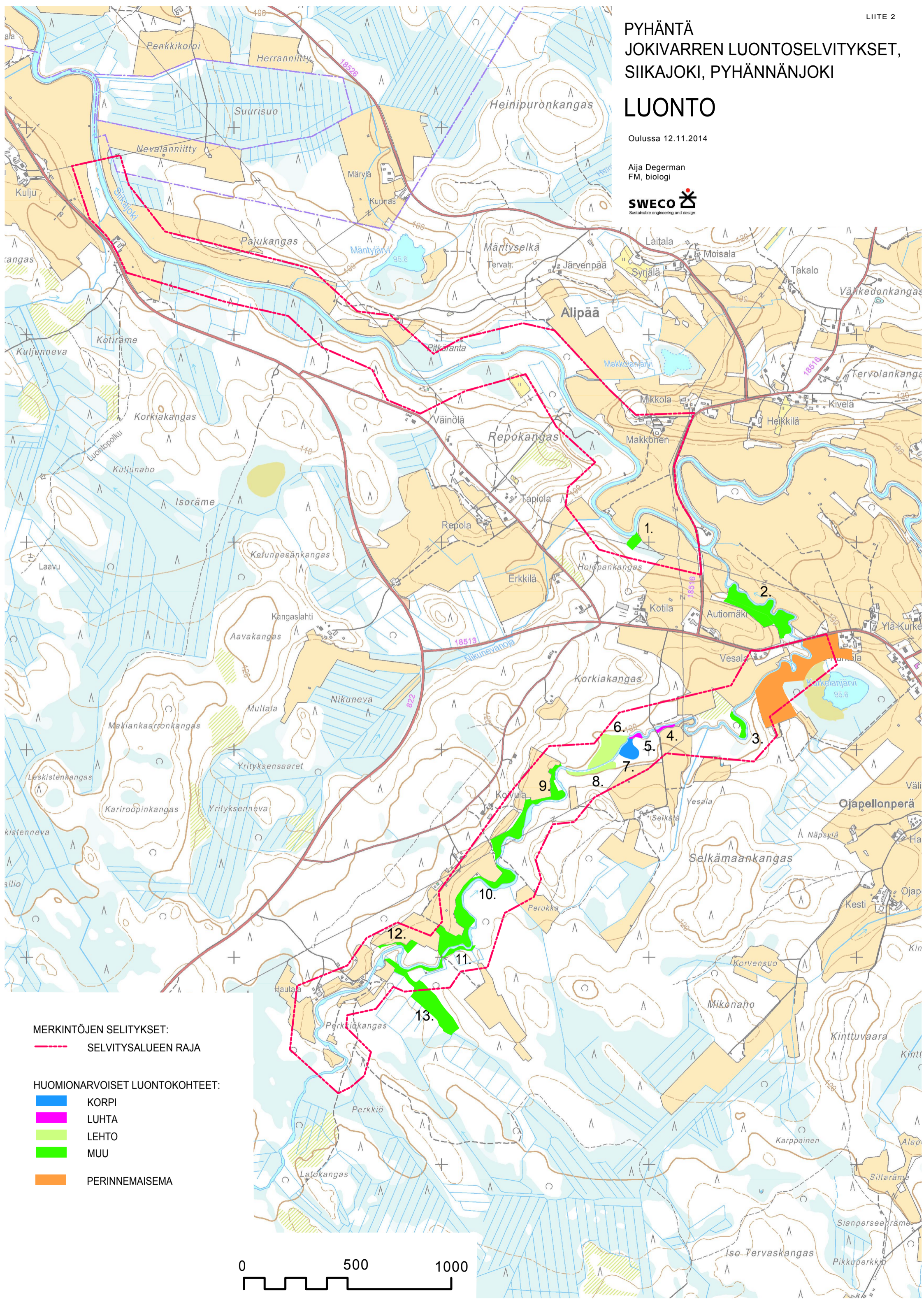
PYHÄNTÄ JOKIVARREN LUONTOSELVITYKSET, SIIKAJOKI, PYHÄNNÄNJOKI

LUONTO

Oulussa 12.11.2014

Aija Degerman
FM, biologi

SWECO
Sustainable engineering and design

MERKINTÖJEN SELITYKSET:

--- SELVITYSALUEEN RAJA

HUOMIONARVOISET LUONTOKOhteet:

- KORPI
- LUHTA
- LEHTO
- MUU
- PERINNEMAISEMA

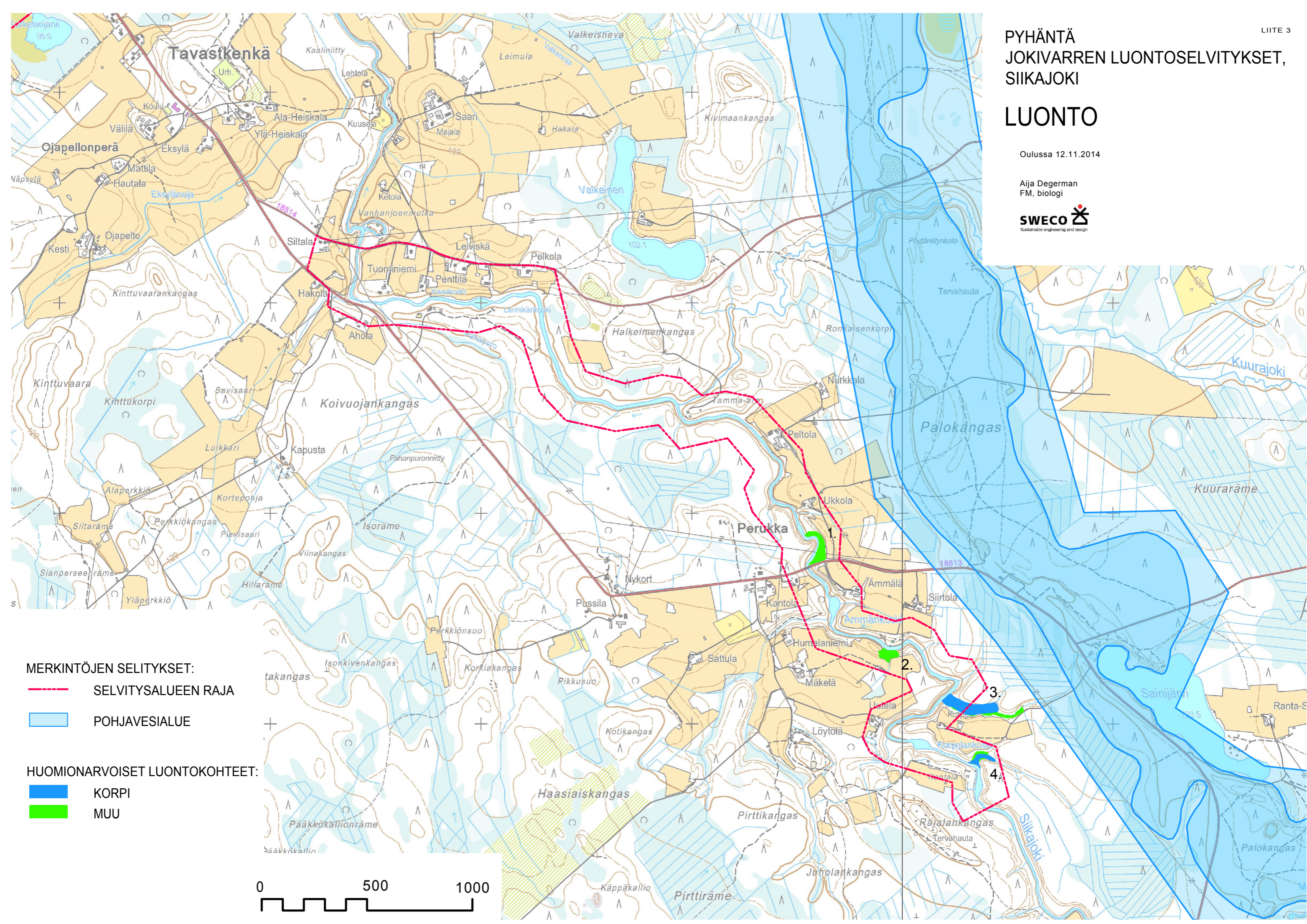
0 500 1000

PYHÄNTÄ JOKIVARREN LUONTOSELVITYKSET, SIIKAJOKI

LUONTO

Oulussa 12.11.2014

Aija Degerman
FM, biologi

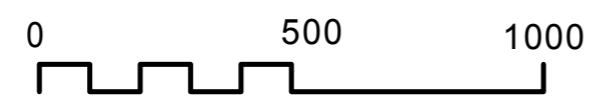

MERKINTÖJEN SELITYKSET:

- - - SELVITYSALUEEN RAJA
- POHJAVESIALUE

HUOMIONARVOISET LUONTOKOhteet:

- KORPI
- MUU

JOKIVARSIEN SELVITYKSET

PROJEKTIN NIMI Pyhännän kunta Jokivarsien selvitykset rakennusjärjestyksen uusimista ja jokivarsien vapautuksia varten	LAATIJA Elina Marjakangas Arkkitehti YKS 519	PÄIVÄYS 26.3.2015
---	--	----------------------

Liitteenä selvityskartat ja niihin liittyvä merkintöjen selitys

1. Yleistä selvityksistä

Rakennusjärjestyksen uusimisesta ja jokivarsien vapautuksista on käyty työneuvottelu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa 2.9.2014. Työneuvottelusta on muistio.

Selvitykset rajattiin neljälle jokiosuudelle Lamujoen, Pyhännänjoen ja Siikajoen varsilla. Selvitettävillä alueilla jokiuomat ovat melko syrjäisiä ja kapeita ja rakentamispaine ja rantojen suunnittelutarve arvioitiin vähäiseksi.

Selvitykset laadittiin, jotta rakennusjärjestykseen voitaisiin rajata rantojen suunnittelutarpeesta vapautettavat alueet siten, että vapautettaville alueille saa rakentaa ilman asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa huomioimalla alueille kohdistuvat luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet. Vapautusten edellytyksenä on MRL 72 §, mom 3 mukaan, ettei alueilla ole niiden sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista eikä niille kohdistu erityisiä luonnon- ja maisema-arvoja tai virkistyskäytön tarpeita.

Ranta-alueeseen kuuluva rantavyöhyke ulottuu yleensä 100 m etäisyydelle rantaviivasta. Jokivarsien selvitysalueet on kuitenkin rajattu rantavyöhykettä laajemmalle alueelle, koska ranta-alueisiin liittyvät luonto- ja maisema-arvot sekä virkistyskäytön tarpeet vaativat hieman laajempaa tarkastelua. Alueella on myös avoimia peltoaukeita, hyvin vaihtelevia maaston muotoja ja päätiet kulkevat usein etäällä jokirannasta.

Selvitysalueet:

1. Lamujoki
2. Pyhännänjoki
3. Siikajoki Tavastkengän luoteispuolella
4. Siikajoki Tavastkengän kaakkoispuolella

Selvitykset koskivat ranta-alueille kohdistuvaa rakentamispainetta, luonnon- ja maisema-arvoja sekä virkistyskäytön tarpeita.

Muina rakentamisessa huomioon otettavina asioina nostettiin esille alueilla olevat maatilojen talouskeskukset ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä olevat ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset.

2. Rakentamispaine

Selvitysalueiden nykyinen rakentaminen selvitettiin kunnan rakennusluparekisterin tietojen (RaHu), kunnasta saatujen rakennusten käyttöön liittyvien tietojen ja karttatarkastelun perusteella.

1. Lamujoki

Selvitysalueen rakentamispaine arvioidaan melko vähäiseksi, mutta ranta-alueilla on myös ennestään asutusta. Asutus on kuitenkin haja-asutusluontoista ja alueella on myös paljon hiljaisia, loma-asutukseen sopivia jokirantoja. Alue kestää hyvin myös uutta täydentävää haja-asutusta eikä ranta-alueille katsota kohdistuvan melko vähäisen rakentamispaineen vuoksi erityistä suunnittelutarvetta.

- Rantavyöhykkeellä 25 rakennuspaikkaa, joista yksi on Lamujoen kylätalo
- Loma-asutuksen osuus 29 %
- Rantojen rakentuminen
 - 2005-2015 toteutuneet rakennuspaikat (viim. 10 vuotta) 3 kpl
 - 1990-2004 toteutuneet rakennuspaikat 6 kpl
 - 1970-1989 toteutuneet rakennuspaikat 3 kpl
 - 1960-luvulla tai aiemmin toteutuneet rakennuspaikat 13 kpl
- Rantaviivaa noin 11 km, jokivartta 6 km
- Joen leveys noin 10–15 m

2. Pyhännäjoki

Selvitysalueen rakentamispaine on erittäin vähäinen ja alue on myös ennestään lähes rakentumaton. Rakentamispaineen vuoksi ranta-alueille ei kohdistu suunnittelutarvetta.

- Rantavyöhykkeellä 3 rakennuspaikkaa
- Loma-asutuksen osuus 33 %
- Rantojen rakentuminen
 - 2005-2015 toteutuneet rakennuspaikat (viim. 10 vuotta) 1 kpl
 - 1990-2004 toteutuneet rakennuspaikat 0 kpl
 - 1970-1989 toteutuneet rakennuspaikat 0 kpl
 - 1960-luvulla tai aiemmin toteutuneet rakennuspaikat 2 kpl
- Rantaviivaa noin 10 km, jokivartta 3,5 km
- Joen leveys noin 10 m

3. Siikajoki Tavastkengän luoteispuolella

Selvitysalueen rakentamispaine arvioidaan hyvin vähäiseksi. Myös nykyistä rakentamista on hyvin vähän jokivarren pituus huomioon ottaen. Lähes kaikki ranta-alueet sijaitsevat metsäisillä alueilla etäällä pääteistä ja näillä alueilla rakentaminen onkin lähes yksinomaan harvaa loma-asutusta. Pysyvää asutusta on lähinnä kuivan maan alueilla teiden varsilla. Ranta-alueille ei kohdistu rakentamispaineen vuoksi erityistä suunnittelutarvetta.

- Rantavyöhykkeellä 8 rakennuspaikkaa
- Loma-asutuksen osuus 88 %
- Rantojen rakentuminen
 - 2005-2015 toteutuneet rakennuspaikat (viim. 10 vuotta) 1 kpl
 - 1990-2004 toteutuneet rakennuspaikat 2 kpl
 - 1970-1989 toteutuneet rakennuspaikat 2 kpl
 - 1960-luvulla tai aiemmin toteutuneet rakennuspaikat 3 kpl
- Rantaviivaa noin 10 km, jokivartta 4,5 km
- Joen leveys noin 20 m

4. Siikajoki Tavastkengän kaakkoispuolella

Selvitysalueen rakentamispaine arvioidaan vähäiseksi, mutta ranta-alueilla on myös ennestään asutusta. Asutus on kuitenkin haja-asutusluontoista ja alueella on myös paljon hiljaisia, loma-asutukseen sopivia jokirantoja. Alueella on ainoastaan vanhempaa rakennuskantaa eikä ranta-alueille kohdistu rakentamispaineen vuoksi erityistä suunnittelutarvetta.

- Rantavyöhykkeellä 18 rakennuspaikkaa
- Loma-asutuksen osuus 50 %
- Rantojen rakentuminen
 - 2005-2015 toteutuneet rakennuspaikat (viim. 10 vuotta) 0 kpl
 - 1990-2004 toteutuneet rakennuspaikat 3 kpl
 - 1970-1989 toteutuneet rakennuspaikat 7 kpl
 - 1960-luvulla tai aiemmin toteutuneet rakennuspaikat 8 kpl
- Rantaviivaa noin 11,5 km, jokivartta 5 km
- Joen leveys vaihtelee, keskimäärin 10–15 m

Lamujointien rakentamista kylätalon läheisyydessä

3. Luontoarvot

Luontoselvitys laadittiin erillisselvityksenä kesän ja syksyn 2014 aikana. Luontoselvityksestä on oma raportti ja siihen liittyvät luontoselvityskartat. Luontokohteet on kuitenkin koottu myös yhteiselle selvityskartalle, jossa on kaikki huomioitavat luonto- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet.

Selvitysalueilla 1, 2 ja 4 on muutamia metsälain nojalla suojeltavia arvokkaita luontokohteita, joille ei saa rakentaa. Selvitysalueella 3 ei ole yhtään metsälakikohdetta. Muita rakentamista estäviä erityisiä luontoarvoja selvitysalueille ei kohdistu.

Rakentamisessa huomioitavia muita luontoarvoja ovat Lamujokivarressa olevat huomionarvoiset kasviesiintymät ja Pyhännänjokivarteen rajoittuva Ala-Kurkelan rantalaidun. Nämä eivät merkittävästi rajoita rannoille rakentamista, koska kasviesiintymät ovat aivan vesirajassa ja Ala-Kurkelan rantalaidun sijaitsee pääosin muutoinkin rakentamiseen soveltumattomalla alavalla alueella. Selvitysalueilla on myös huomioitavina muina luontokohteina muusta ympäristöstä poikkeavia reheviä rantametsiä, jotka voidaan ottaa huomioon rakennuspaikkojen toteutuksen yhteydessä.

4. Maisema-arvot

Selvitetyille jokivarsille ei kohdistu erityisiä rakentamista kokonaan estäviä maisema-arvoja. Joen merkitys maisemassa on melko vähäinen. Sen sijaan Tavastkengän alueella ja Siikajokivarressa maisemarakenteella ja maaston vaihtelevilla pinnanmuodoilla sekä avoimilla peltoalueilla on suuri merkitys. Kaikkein merkittävimmät ja laajimmat maisemapeltoalueet sijaitsevat vapautettavien ranta-alueiden ulkopuolisilla alueilla (etenkin Tavastkengän keskikylä).

Huomioon otettavista maisema-arvoista tärkeimpänä ovat maisemallisesti arvokkaat peltoalueet, joille ei suositella avoimen maisematilan säilyttämiseksi mitään muuta kuin maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta välttämätöntä rakentamista. Rakentaminen voi maisemallisesti kuitenkin sopia avoimien peltoalueiden reunoille metsien laitaa tai pelloille olevien rakennuspaikkojen läheisyyteen siten, ettei avoin maisematila merkittävästi muutu.

Lamujoen ja Pyhännänjoen selvitysalueilla rakentamisessa huomioitavia maisema-arvoja on vähän.

Vas. Lamujoen mutkia Jussilan / Myllykosken kohdalla ja oik. Lamujoen pato Kajaani-Kokkolantien pohjoispuolella

Lamujoentie Törmälän kohdalla

Pyhännänjokivarren rakentamista Koivulan alapuolella. Rakentaminen sijoittuu kauas rannasta, jokirannassa on tiheä metsävyöhyke ja sen takana avoin rantaniitty

Autiomäen päältä avautuva kaukonäkymä Palokankaantieltä pohjoiseen. Maisemallisesti vaihteleva ja merkittävä tiejakso, jossa tie laskeutuu korkealta mäen päältä laakson, ylittää Siikajoen Pyhännänjoen yhtymäkohdassa ja myötäilee jokuomaa aina seuraavalle mäelle. Avoimilla pelloilla on suuri merkitys kaukonäkymien kannalta.

Kestiläntien maisemaa Kuljun kohdalla ja laajat Siikajoen jokirantaan saakka ulottuvat peltoalueet.

Ranta-alueen rakentamista Kestiläntien varressa

Punaperäntien varressa on rinne- ja kumpareasutusta; Siikajoki kulkee mäen alla syvässä rotkomaisessa uomassa.

Vas. Perukantie ja Siikajoen jokiuoma Tuominiemen kohdilla. Oik. Peltolantien maisematie, joka johtaa peltojen halki Ukkolaan ja Peltolan tilakeskukseen.

*Siikajoen jokiuoma
Punaperäntien sillan kohdalla*

5. Virkistyskäytön tarpeet

Selvitetyille jokivarsille ei kohdistu erityisiä suunnittelua edellyttäviä virkistyskäytön tarpeita. Rantoihin kohdistuva yleinen virkistyskäyttötarve on selvitysalueilla hyvin vähäistä.

Vähäisen rakentamispaineen vuoksi jokirantoihin jää riittävästi rakentamiselta vapaita alueita ja yleisiä pääsymahdollisuuksia, mutta selvityskartoille on kuitenkin osoitettu joitakin jokirantaan johtavia polkuyhteyksiä ja hyviä joenylityspaikkoja, jotka sijaitsevat sopivilla paikoilla nykyiseen rakentamiseen nähden ja joilla ulkoiluyhteys rantaan olisi mahdollisuuksien mukaan hyvä pyrkiä säilyttämään.

Lamujoen selvitysalueella tärkein virkistyskäyttö- ja rantautumispaikka on kylätalon kohdalla. Lisäksi Kajaani-Kokkolantien eteläpuolella selvitysalueen tuntumassa on Vähä-Lapin pysäköintipaikka ja kioski. Siikajoen ja Pyhännänjoen selvitysalueiden ranta-alueilla ei varsinaisia virkistyspaikkoja ole, vaan tärkeimmät virkistyskäyttöalueet sijoittuvat selvitysalueiden ulkopuolelle Tavastkengän kylälle. Sainijärvellä on lisäksi uimaranta ja Kestiläntien varresta on lähtöpiste opasteineen Isonkiven luontopolulle ja laavulle.

Vas. Lamujoen kylätalo (ent. Lamujoen koulu). Oik. Vähä-Lapin kioski ja pysäköintipaikka.

Opasteet Isonkiven luontopolulle ja laavulle Kestiläntien varresta.

Tavastkengän koulun virkistyskäyttöalueita Tavastkengän kylällä.

6. Yhteenveto

Rakentamispaine on kaikilla selvitysalueilla arvioitu vähäiseksi.

Selvitysalueilla on joitain metsälain nojalla suojeltavia arvokkaita luontokohteita, joille ei saa rakentaa. Muita rakentamista estäviä erityisiä luonto- ja maisema-arvoja tai virkistyskäytön tarpeita selvitysalueille ei kohdistu.

Luonto-, maisema- ja virkistyskäytön tarpeiden selvityksissä nostettiin esille kuitenkin useita vähäisempiä luonto- ja maisema-arvoja sekä virkistyskäytön tarpeita, jotka eivät estä rakentamista, mutta ne tulee ottaa rakentamisessa huomioon sopeuttamalla rakentaminen olevaan ympäristöön.

Kiinteät muinaismuistot on suojeltu muinaismuistolain nojalla, joten selvityskartoille on nostettu myös tiedossa olevat kiinteät muinaisjäännöskohteet, joiden alueille ei saa rakentaa.

Tehtyjen selvitysten perusteella Lamujoen, Siikajoen ja Pyhännänjoen selvitysalueita esitetään vapauttaviksi rantojen suunnittelutarpeesta, jolloin alueille saa rakentaa ilman asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa huomioimalla alueille kohdistuvat erityiset luonnon- ja maisema-arvot ja virkistyskäytön tarpeet.

Oulu, 26. maaliskuuta 2015

Sweco Ympäristö Oy

Elina Marjakangas

arkkitehti SAFA, YKS 519

LUONNON- JA MAISEMA-ARVOT JA VIRKISTYSKÄYTÖN TARPEET

MERKINTÖJEN SELITYKSET JA SUUNNITTELUOHJEISTUS

OULUSSA 26.3.2015
Elina Marjakangas
arkkitehti YKS-519

Aija Degerman
biologi

..... SELVITYSALUEENA OLEVA JOKIVARREN RANTA-ALUE

MERKITTÄVIMMÄT YMPÄRISTÖARVOT

Alueille ei saa rakentaa.

	METSÄLAIN NOJALLA SUOJELTAVA ARVOKAS LUONTOKOHDE <ol style="list-style-type: none">1. ruoho- ja heinäkorpi2. sara- ja ruoholuhta3. sara- ja ruoholuhta4. sara- ja ruoholuhta5. sara- ja ruoholuhta6. puro, noro, rehevä korpi7. ruoho- ja heinäkorpi8. puro, noro, rehevä korpi9. puro, noro10. puro, noro
	KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS Kohteet on suojeltu muinaismuistolain nojalla

RAKENTAMISESSA HUOMIOITAVAT LUONTOARVOT

Rakentaminen on mahdollista, mutta se tulee sopeuttaa olevaan ympäristöön.

	PERINNEMAISEMA (Ala-Kurkelan rantalaidun)
	HUOMIONARVOINEN LAJI (keltakurjenmieikka)
	MUU HUOMIOITAVA LUONTOKOHDE (rajausten lähde: Metsäkeskus) Merkinnällä on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä kuten reheviä jokirantoja.

RAKENTAMISESSA HUOMIOITAVAT VIRKISTYSKÄYTÖN TARPEET

Rakentaminen on mahdollista, mutta virkistyskäytön tarpeet tulee ottaa huomioon.

	VIRKISTYSKÄYTÖN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE
	ULKOILUREITIT JA ULKOILUREITTIEN YHTEYSTARPEET Nuolimerkinnällä on osoitettu jokirantaan johtavia polkuja ja joenylityspaikkoja

RAKENTAMISESSA HUOMIOITAVAT MAISEMA-ARVOT

Rakentaminen on mahdollista, mutta se tulee sopeuttaa olevaan ympäristöön.

	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE Alueelle ei tule sijoittaa avointa maisematilaa merkittävästi muuttavaa rakentamista. Alueelle ei suositella muuta kuin maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta välttämätöntä rakentamista. Rakennukset tulee sijoittaa maisemallisesti sopiville reuna-alueille kuten metsän laitaa tai olevan rakentamisen yhteyteen.
	AVOIN MAISEMATILA; PELTO TAI NIITTY Rakentaminen suositellaan sijoitettavan maisemallisesti sopiville reuna-alueille kuten metsän laitaa tai olevan rakentamisen yhteyteen
	NÄKÖALAPAIKKA
	TÄRKEÄ NÄKYMÄ
	MAISEMALLISESTI MERKITTÄVÄ TIEJAKSO
	MAISEMALLISESTI MERKITTÄVÄ JOKIJAKSO
	ARVOKAS MAISEMAPUU TAI -PUURYHMÄ
	AVOINTA MAISEMATILAA RAJAAVA PUURIVI
	MAAMERKKI
	MAISEMALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHDE Merkinnällä on osoitettu kulttuurimaisemassa ja tieympäristöissä erottuvat vanhat pihapiirit ja rakennusryhmät. Rakennusinventointeja ei ole tehty.
	KULTTUURIMAISEMAMAN KANNALTA MERKITTÄVÄ RAKENNUS Merkinnällä on osoitettu avointa maisematilaa tai tieympäristöä hallitsevia yksittäisiä rakennuskohteita kuten latoja ja muita rakennuksia. Rakennusinventointeja ei ole tehty.

MUUT MERKINNÄT:

	TAVASTKENGÄN KULTTUURIMAISEMA-ALUE (maakuntakaava)
	KUNNANRAJA
	VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE
	RANTARAKENNUSPAIKKA (kylälato tai asunto)
	RANTARAKENNUSPAIKKA (loma-asunto tai sauna)
	KUIVAN MAAN RAKENNUSPAIKKA
	MAATILAN OHJEELLINEN SUOJAVYÖHYKE
	TERVAHAUTA (havaittu maastossa)

POHJAKARTAN VÄRIT:

	PELTO TAI NIITTY
	METSÄISET ALUEET JA PIHA-ALUEET
	SUO
	SOISTUMA
	AVOKALLIO

PYHÄNNÄNJOKI
SIIKAJOKI TAVASTKENGÄN LUOTEISPUOLELLA

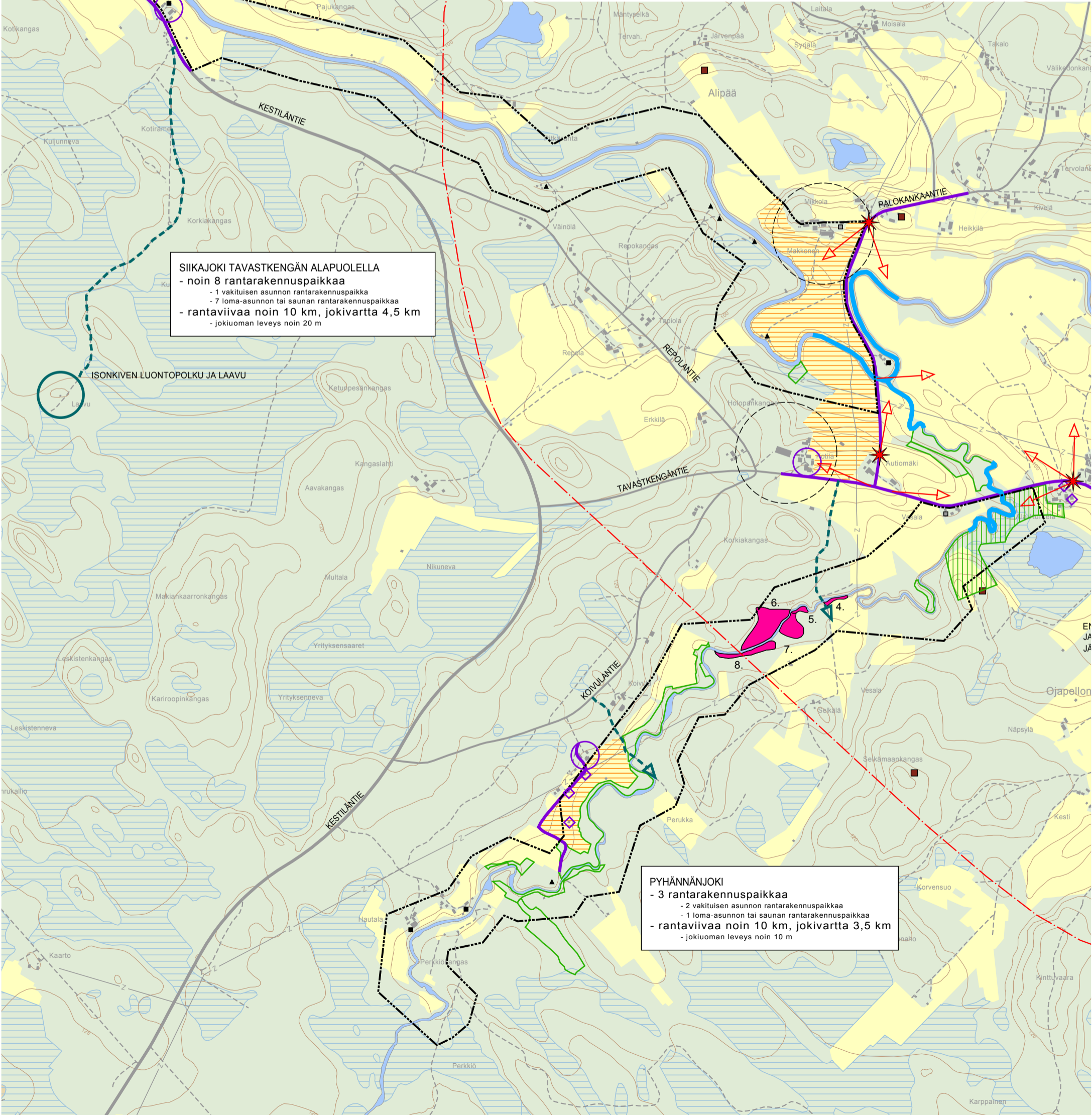
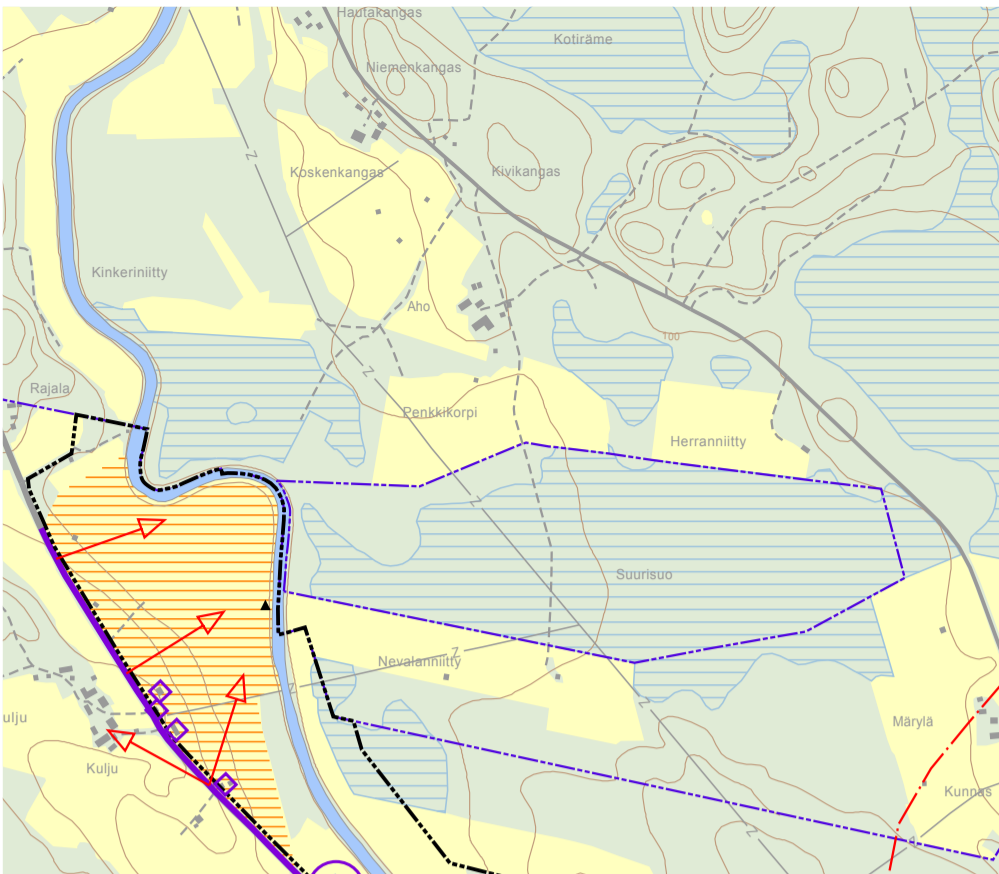
LUONNON- JA MAISEMA-ARVOT
JA VIRKISTYSKÄYTÖN TARPEET

SELVITYSKARTTA 1:15 000

----- Selvitysalueena oleva jokivarren ranta-alue

OULUSSA 26.3.2015
Elina Marjakangas
arkkitehti YKS-519

Aija Degerman
biologi

SIIKAJOKI TAVASTKENGÄN ALAPUOLELLA
- noin 8 rantarakennuspaikkaa
- 1 vakituisen asunnon rantarakennuspaikka
- 7 loma-asunnon tai saunan rantarakennuspaikkaa
- rantaviivaa noin 10 km, jokivartta 4,5 km
- jokiومان leveys noin 20 m

PYHÄNNÄNJOKI
- 3 rantarakennuspaikkaa
- 2 vakituisen asunnon rantarakennuspaikkaa
- 1 loma-asunnon tai saunan rantarakennuspaikkaa
- rantaviivaa noin 10 km, jokivartta 3,5 km
- jokiومان leveys noin 10 m

ISONKIVEN LUONTOPOLKU JA LAAVU

LUONNON- JA MAISEMA-ARVOT JA VIRKISTYSKÄYTÖN TARPEET

SELVITYSKARTTA 1:15 000

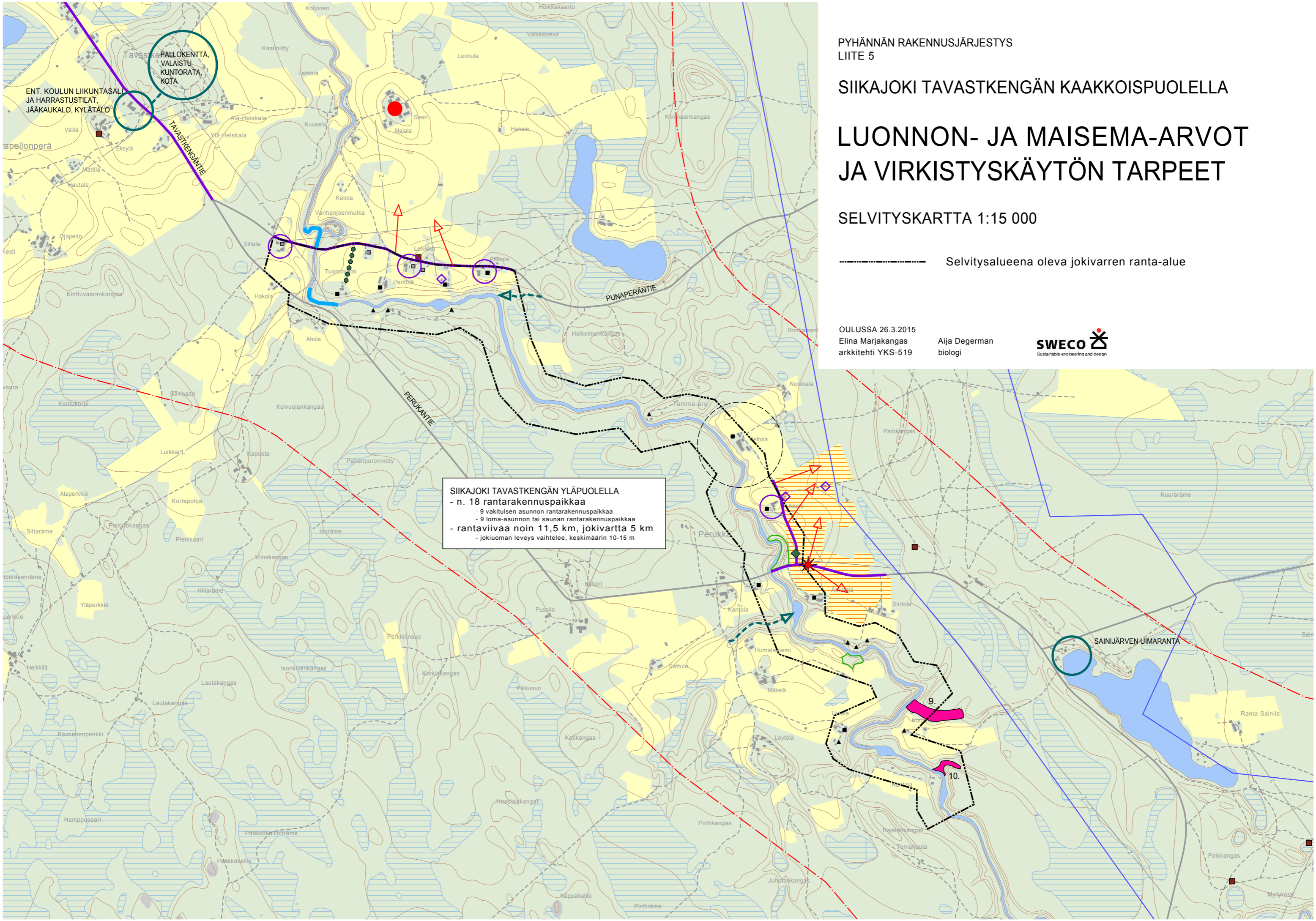
----- Selvitysalueena oleva jokivarren ranta-alue

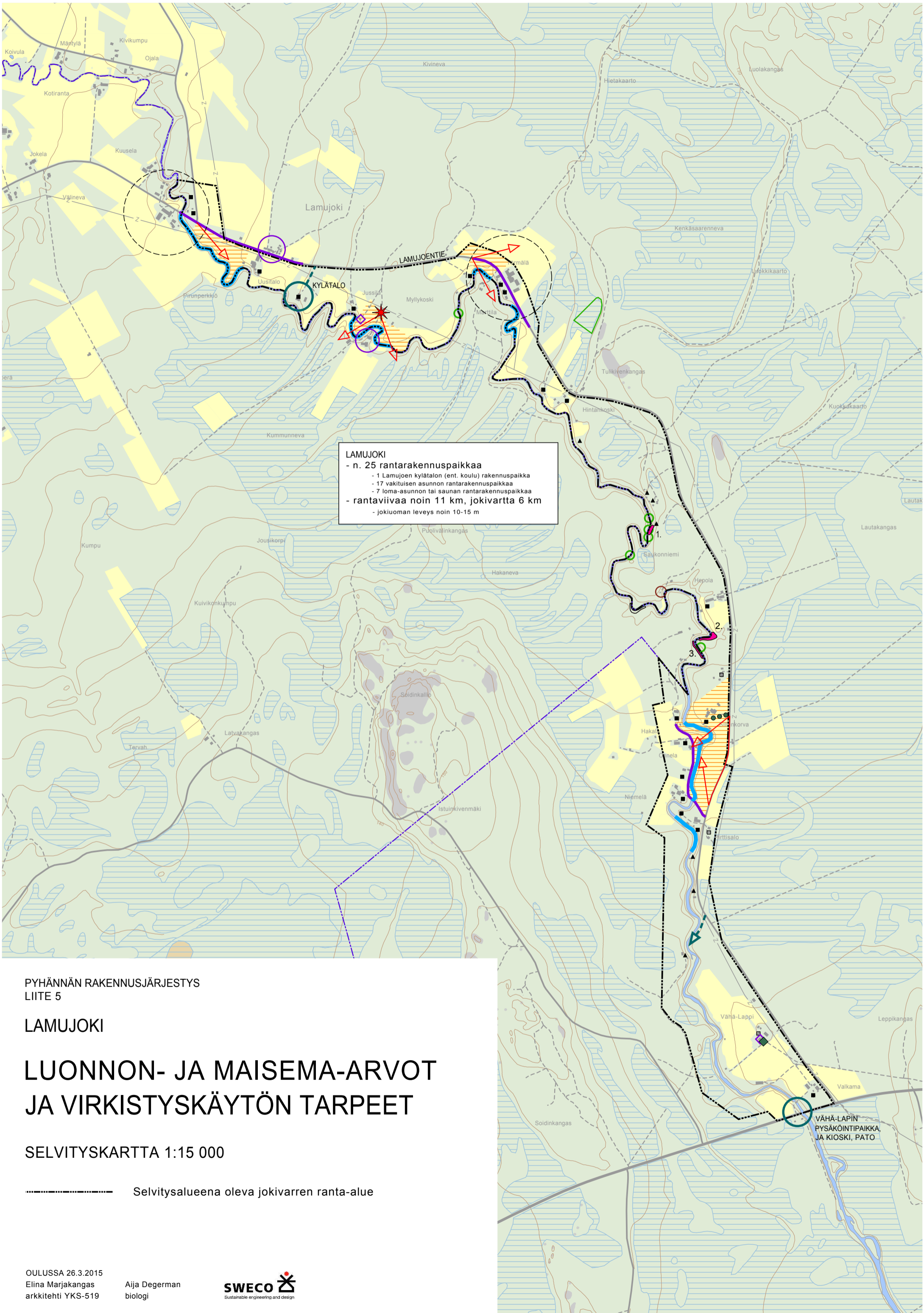
OULUSSA 26.3.2015
Elina Marjakangas
arkkitehti YKS-519

Aija Degerman
biologi

SIIKAJOKI TAVASTKENGÄN YLÄPUOLELLA
- n. 18 rantarakennuspaikkaa
- 9 vakituisen asunnon rantarakennuspaikkaa
- 9 loma-asunnon tai saunan rantarakennuspaikkaa
- rantaviivaa noin 11,5 km, jokivartta 5 km
- jokiuoman leveys vaihtelee, keskimäärin 10-15 m

LAMUJOKI
 - n. 25 rantarakennuspaikkaa
 - 1 Lamujoen kylätalon (ent. koulu) rakennuspaikka
 - 17 vakituisen asunnon rantarakennuspaikkaa
 - 7 loma-asunnon tai saunan rantarakennuspaikkaa
 - rantaviivaa noin 11 km, jokivartta 6 km
 - jokiuoman leveys noin 10-15 m

PYHÄNNÄN RAKENNUSJÄRJESTYS
 LIITE 5

LAMUJOKI

LUONNON- JA MAISEMA-ARVOT JA VIRKISTYSKÄYTÖN TARPEET

SELVITYSKARTTA 1:15 000

----- Selvitysalueena oleva jokivarren ranta-alue

VÄHÄ-LAPIN
 PYSÄKÖINTIPAIKKA,
 JA KIOSKI, PATO